

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

KARDIOVASKULARNE BOLESTI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Zagreb, 2025.

KARDIOVASKULARNE BOLESTI U REPUBLICI HRVATSKOJ U 2023. GODINI

Zagreb, 2025.

Izdavač:

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Rockefellerova 7, 10 000 Zagreb

www.hzjz.hr

Ravnatelj: Izv.prof.dr.sc. Krunoslav Capak, prim.dr.med.

Urednik:

Prim. Verica Kralj, dr.med.spec.epidemiologije

Autori:

Prim. Verica Kralj, dr.med.spec.epidemiologije

Ivana Andrijašević, mag.psih.

Suradnici:

dr. sc. Marijan Erceg, dr. med.

prim. Sandra Mihel, dr. med.

Željka Draušnik, dr.med.

Ivana Kos, dr. med.

ISBN

Molimo da se prilikom korištenja podataka navede izvor

SADRŽAJ

UVOD	2
KARDIOVASKULARNE BOLESTI KAO PRIORITETNI JAVNOZDRAVSTVENI PROBLEM U SVIJETU	3
JAVNOZDRAVSTVENA VAŽNOST KARDIOVASKULARNIH BOLESTI U HRVATSKOJ	5
POKAZATELJI MORTALITETA	5
Mortalitet od kardiovaskularnih bolesti po županijama	14
Usporedba mortaliteta od kardiovaskularnih bolesti s drugim zemljama	18
POKAZATELJI MORBIDITETA	22
Bolnički morbiditet	22
Broj dana bolničkog liječenja i prosječna dužina liječenja od kardiovaskularnih bolesti	23
Izvanbolnički morbiditet – dijagnoze zabilježene u djelatnosti opće medicine	38

UVOD

Kardiovaskularne bolesti su bolesti srca i krvožilnog sustava, a prema X. reviziji Međunarodne klasifikacije bolesti, povreda i uzroka smrti u tu skupinu pripadaju:

- akutna reumatska groznica (I00-I02)
- kronične reumatske srčane bolesti (I05-I09)
- hipertenzivne bolesti (I10-I15)
- ishemične (koronarna) bolesti srca (I20-I25)
- plućna bolest srca i bolesti plućne cirkulacije (I26-I28)
- ostali oblici srčane bolesti (I30-I52)
- cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)
- bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70-I79)
- bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova, nesvrstane drugamo (I80-I89)
- ostale i nespecificirane bolesti cirkulacijskog sustava (I95-I99)

Kardiovaskularne bolesti vodeći su uzrok smrtnosti i obolijevanja u svijetu, stoga predstavljaju veliki javnozdravstveni problem.

Epidemiološki pokazatelji nam, osim uvida u trenutno zdravstveno stanje populacije, omogućuju i praćenje trendova te su osnova na kojoj treba temeljiti procese planiranja u zdravstvu na svim razinama. Kvalitetni i pravovremeni podaci o kardiovaskularnim bolestima u Hrvatskoj stoga pomažu kod odlučivanja o prioritetima u prevenciji i posljedično omogućuju bolju kontrolu i nadzor nad bolestima.

U publikaciji Kardiovaskularne bolesti u Republici Hrvatskoj prikazani su podaci o smrtnosti i pobolu od bolesti srca i krvnih žila. Pokazatelji su dodatno analizirani po spolu, dobi i geografskoj distribuciji, a prikazani su i trendovi kardiovaskularnih bolesti. U analizi su korišteni podaci mortalitetne statistike Državnog zavoda za statistiku, podaci o bolničkom i izvanbolničkom morbiditetu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (Baze bolnički liječenih pacijenata, Baze utvrđenih bolesti i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti) dok su za usporedbu s drugim državama Europe korištene baze podataka Svjetske zdravstvene organizacije - European Health for all (HFA) database i European mortality database iz studenog 2021. godine, kao i podaci Eurostata. Prikazani su apsolutni brojevi te opće, dobno i spolno specifične i dobno-standardizirane stope smrtnosti i pobola. Stope su računate na revidirane procjene stanovništva sredinom 2023. godine (DZS), a prilikom dobne standardizacije korištena je standardna populacija izračunata na temelju stanovništva Republike Hrvatske prema popisu iz 2011. godine.

KARDIOVASKULARNE BOLESTI KAO PRIORITETNI JAVNOZDRAVSTVENI PROBLEM U SVIJETU

Kronične nezarazne bolesti danas su vodeći uzrok smrtnosti, pobola i dizabiliteta, na razini svijeta i u Hrvatskoj. Među njima su najzastupljenije upravo kardiovaskularne bolesti (KVB) pa danas govorimo o njihovoj globalnoj epidemiji.

Kardiovaskularne bolesti (KVB) vodeći su javnozdravstveni problem i u svijetu i u Hrvatskoj, najčešća su nezarazna bolest odgovorna za čak 20,5 milijuna smrti godišnje na razini svijeta. Procjenjuje se da će do 2030. godine taj broj smrti porasti do 23 milijuna godišnje, ako se ne zaustave sadašnji trendovi. U Europi godišnje od KVB umire oko 4 milijuna ljudi, odnosno 45% svih umrlih, a na razini EU zemalja 36% svih umrlih, odnosno 1,8 milijuna osoba, a prema procjenama oko 60 milijuna ljudi živi s nekom od KVB.

Do sredine devedesetih godina prošlog stoljeća mortalitet i incidencija od bolesti srca i krvnih žila su opadale u zemljama Sjeverne, Zapadne i Južne Europe, a rasle u zemljama Srednje i Istočne Europe. Tako je primjerice u razdoblju od 1984. do 1994. godine stopa smrtnosti od ishemičnih bolesti srca u muškaraca u dobi 35-74 godine u Nizozemskoj i Finskoj pala za 38%, dok je istovremeno u Rumunjskoj porasla za 41%. Od tada se uočava pad smrtnosti od kardiovaskularnih bolesti i u zemljama Srednje i Istočne Europe, a zaustavljanje trenda porasta, te lagani pad u posljednjih 10 godina, u zemljama bivšeg Sovjetskog saveza.

Čimbenici rizika za kardiovaskularne bolesti mogu se podijeliti na one na koje se može utjecati i na one na koje ne možemo utjecati. Rizični čimbenici na koje ne možemo utjecati jesu dob i spol (muškarci iznad 45 godina, žene iznad 55 godina ili žene u prijevremenoj menopauzi bez nadomjesne terapije estrogenom) i pozitivna obiteljska anamneza (prijevremena smrt uslijed koronarne bolesti srca, infarkta miokarda ili iznenadne smrti u dobi prije 55-te godine bliskih muških srodnika ili 65-te godine ženskih članova obitelji). Najznačajniji čimbenici na koje se može utjecati su: hipertenzija, hiperlipidemije, pušenje, pretilost, nepravilna prehrana, tjelesna neaktivnost i dijabetes. Među njima su najrašireniji pušenje, hipertenzija i hiperlipidemije, a prevalencija pretilosti i dijabetesa posljednjih desetljeća bilježi izraziti porast.

Poznato je da se u velikoj mjeri KVB mogu prevenirati i najveće smanjenje smrtnosti u zadnjih 50-tak godina su postigle zemlje zapadne Europe i to ulaganjima u preventivu kao i bolju zdravstvenu skrb. Međutim, bez obzira na to smanjenje, KVB su i dalje vodeći uzrok smrtnosti, a smanjenje smrtnosti u nekim zemljama dostiglo je plato i stagnira. Isto tako KVB nisu ograničene samo na starije osobe, oko 20% svih prijevremenih smrti (prije 65.godine života) u EU uzrokovano je KVB.

Kardiovaskularne bolesti u žena doživjele su poseban interes u posljednjih desetak godina. Ranije su znanstvena istraživanja obuhvaćala uglavnom mušku populaciju, a danas znamo da KVB u žena imaju svoje specifičnosti te znatno veći broj žena nego muškaraca umire od njih. Za žene se povećava rizik s nastupom menopauze kada se njihov rizik od obolijevanja počinje izjednačavati s rizikom u muškaraca. Nažalost, rizik za KVB u žena je još uvijek podcijenjen, smatrajući da su žene zaštićene hormonskim statusom od KVB. Međutim, žene imaju niži rizik samo u fertilnoj dobi, ali nastupom menopauze rizik se izjednačava rizikom u muškaraca. Dodatno, nije dovoljno prepoznata važnost prevencije rizičnih faktora u žena. Također, simptomatologija KVB u žena ima svoje osobitosti, tako da često bolest nije pravovremeno prepoznata i adekvatno liječena.

Svjetska kardiološka federacija (WHF) upozorava kako će jedna od pet osoba umrijeti prerano zbog kardiovaskularnih bolesti (KVB), koje odnose više života nego zajedno rak i kronične bolesti dišnog sustava. Ipak, do 80 % slučajeva bolesti srca i moždanog udara može se spriječiti.

JAVNOZDRAVSTVENA VAŽNOST KARDIOVASKULARNIH BOLESTI U HRVATSKOJ

Pokazatelji mortaliteta

U Hrvatskoj je 2023. godine umrlo 51.275 osoba. Od njih je 50,0% muškaraca i 50,0% žena.

Vodeći uzrok smrti su kardiovaskularne bolesti sa 19.937 umrlih osoba i udjelom od 38,9% u ukupnom mortalitetu. Kod muškaraca je udio kardiovaskularnih bolesti u ukupnom mortalitetu bio 34,5%, a kod žena 43,3% (Slike 1,1a, 1b).

Među 10 vodećih pojedinačnih uzroka smrti u Hrvatskoj 2023. godine, koji u ukupnom mortalitetu sudjeluju s 54,6% nalaze se čak četiri dijagnostičke podskupine/dijagnoze iz skupine kardiovaskularnih bolesti. Na prvom mjestu vodećih uzroka smrti 2023. godine u Hrvatskoj nalaze se ishemijske bolesti srca s udjelom od 11,5% u ukupnom mortalitetu, a slijedi hipertenzivna bolest s udjelom od 9,5%. Na četvrtom mjestu su cerebrovaskularne bolesti s udjelom od 6,3%, a na sedmom ateroskleroza s udjelom od 3,2% (Tablica 1).

Kod muškaraca se među 10 vodećih pojedinačnih uzroka smrti nalaze četiri dijagnostičke podskupine iz skupine kardiovaskularnih bolesti. Na prvom su mjestu ishemijske bolesti srca s udjelom od 11,7%, na trećem hipertenzivna bolest s udjelom od 7,2%, na petom cerebrovaskularne bolesti s udjelom 5,6% te na desetoj ateroskleroza s udjelom od 2,4% u ukupnom mortalitetu (Tablica 2).

U žena se među 10 vodećih uzroka smrti također nalaze četiri dijagnostičke podskupine iz skupine kardiovaskularnih bolesti. Na vrhu je hipertenzivna bolest s udjelom u ukupnom mortalitetu od 11,9%, zatim je na drugom mjestu ishemijska bolest srca s udjelom 11,3%, slijede cerebrovaskularne bolesti na četvrtom mjestu s udjelom 7,1%, i ateroskleroza na petom mjestu s udjelom od 4,0% (Tablica 3).

Najčešće dijagnostičke podskupine u ukupnom mortalitetu od kardiovaskularnih bolesti u Hrvatskoj bile su ishemijske bolesti srca s udjelom od 29,6% i hipertenzivne bolesti s udjelom od 24,5%. Slijede ostali oblici srčanih bolesti s udjelom od 18%, cerebrovaskularne bolesti (16,3%), bolesti arterija, arteriola i kapilara (9,8%), kronične reumatske srčane bolesti (1%), bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova (0,5%) i plućna bolest srca i bolesti plućne cirkulacije (0,3%) (Tablica 4).

Mortalitet od kardiovaskularnih bolesti po pojedinim dijagnostičkim skupinama i spolu prikazan je na Slici 2.

Najčešća pojedinačna dijagnoza u mortalitetu od kardiovaskularnih bolesti za sve dobi u muškaraca je ishemijska bolest srca, a u žena hipertenzivna bolest srca. Među prvih pet dijagnoza kod oba spola nalaze se još i akutni infarkt miokarda, ateroskleroza i inzult nespecificiran. Na petom mjestu kod muškaraca i kod žena nalazi se inzult nespecificiran (tablice 5-7).

Analizirajući smrtnost od kardiovaskularnih bolesti prema dobi, vidimo da je 90,4% umrlih starije od 65 godina (83,0% u muškaraca i 96,4% u žena). U dobnoj skupini 40-64 godina je 9,2% umrlih (16,3% u muškaraca i 3,5% u žena), u dobi 20-39 godina 0,3% (0,6% muškaraca i 0,1% žena), te u dobi 0-19 godina 0,04% umrlih (0,1% muškaraca i 0,01% žena) (Tablica 8).

Opća stopa smrtnosti od kardiovaskularnih bolesti na 100 000 stanovnika iznosila je 2023. godine 516,5; za ishemijske bolesti srca 152,8, a za cerebrovaskularne bolesti 84,3.

Udio mortaliteta od kardiovaskularnih bolesti u ukupnom mortalitetu pokazuje kratkotrajni porast od 1995. (50,1%) do 2001. godine kada je bio najveći (53,6%), te se nakon toga počinje postupno smanjivati, a 2023. godine iznosi 38,9%. Treba uzeti u obzir da su aktualni podaci dijelom odraz bolje dijagnostike i registracije uzroka smrti. Naime, 1996. godine udio simptoma i nedovoljno definiranih

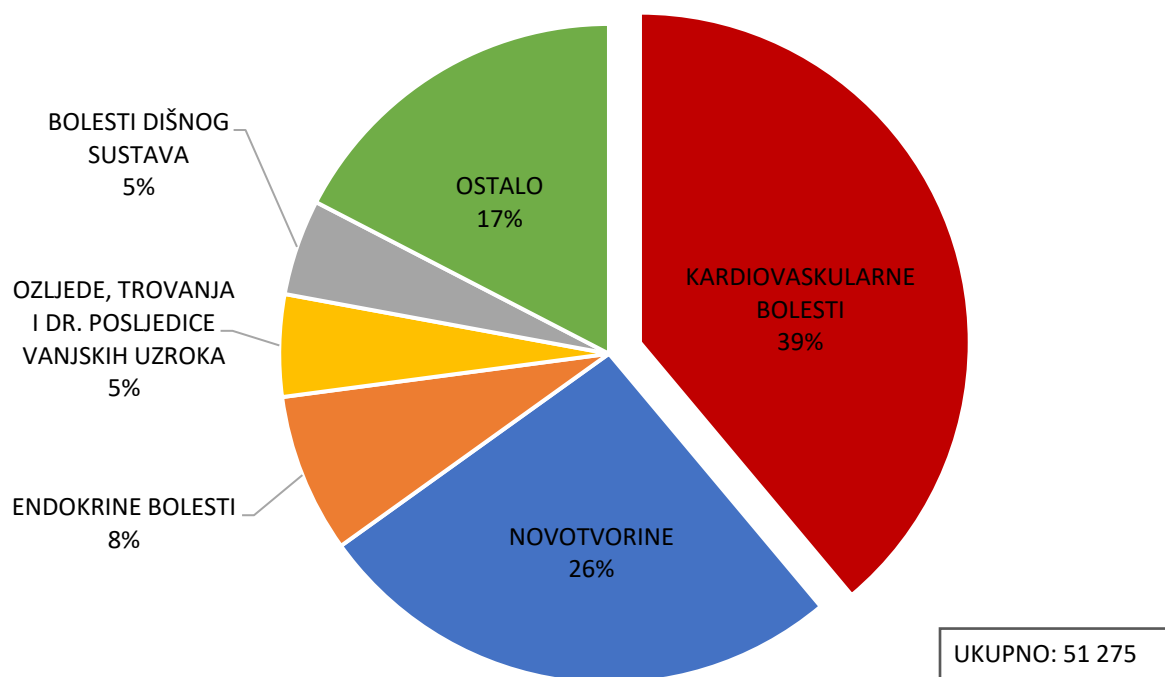
stanja kao uzroka smrti u ukupnom mortalitetu iznosio je 5,9%, 2001. godine 1,8%, a 2023. godine 0,4%. Vrlo je vjerojatno da je značajan dio nedovoljno definiranih stanja kao uzroka smrti u ranijim godinama pripisiv kardiovaskularnim bolestima, posebice u starijih osoba.

Analiza mortaliteta u Hrvatskoj 2023. godine po spolu pokazuje da su za kardiovaskularne bolesti ukupno, kao i za cerebrovaskularne bolesti, opće stope mortaliteta više u žena nego u muškaraca.

Analiza po dobi pokazuje da, kako u muškaraca tako i žena, stope mortaliteta za kardiovaskularne bolesti ukupno i obje dijagnostičke podskupine rastu s dobi i više su u muškaraca nego u žena (dobno-specifične stope), osim u najstarijoj dobnoj skupini (80+), u kojoj su stope za kardiovaskularne bolesti ukupno i cerebrovaskularne bolesti više kod žena. Intenzivniji porast za ishemijske bolesti srca (u oba spola) počinje od dobne skupine 45-49 godina, a za cerebrovaskularne bolesti kod deset godina starijih osoba, odnosno u dobi 55-59 godina. Od 75. godine života stope smrtnosti za žene približavaju se ili prelaze vrijednosti stopa za muškarce (slike 5-7).

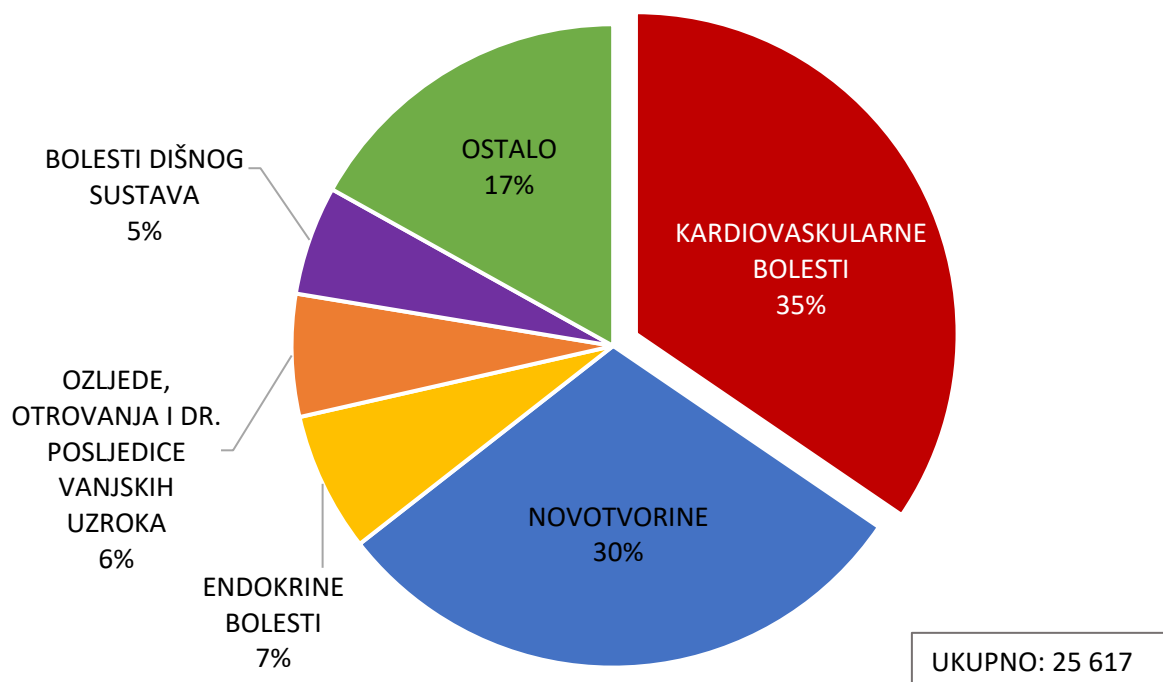
Dobno-specifične stope mortaliteta po spolu, za insuficijenciju srca, prikazuje slika 8.

Slika 1. Uzroci smrti u Hrvatskoj 2023. godine

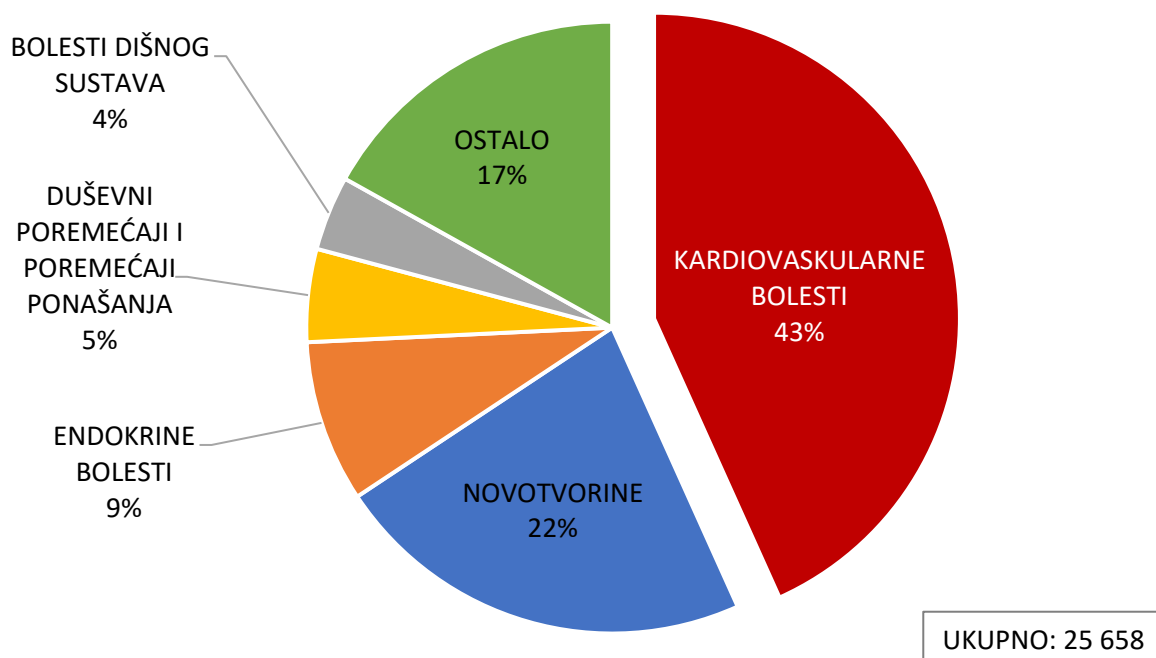
**Zbroj udjela može biti različit od 100% zbog zaokruživanja decimalnih vrijednosti*

Slika 1a. Uzroci smrti kod muškaraca 2023. godine

**Zbroj udjela može biti različit od 100% zbog zaokruživanja decimalnih vrijednosti*

Slika 1b. Uzroci smrti kod žena 2023. godine

**Zbroj udjela može biti različit od 100% zbog zaokruživanja decimalnih vrijednosti*

Tablica 1.

Rang ljestvica i udio deset vodećih uzroka smrti u Hrvatskoj 2023. godine

MKB-X ŠIFRA	Dijagnoza	Broj	Udio (%)
I20-I25	Ishemijska bolest srca	5 899	11,5
I10-I15	Hipertenzivna bolest	4 891	9,5
E10-E14	Dijabetes melitus	3 957	7,7
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	3 255	6,3
C33-C34	Zloćudna novotvorina pluća	2 903	5,7
C18-C21	Zloćudna novotvorina debelog crijeva	2 019	3,9
I70	Ateroskleroza	1 653	3,2
J40-J47	Bronhitis, emfizem i astma	1 628	3,2
K70;K73-K74	Kronične bolesti jetre i ciroza	980	1,9
N17-N19	Bubrežna insuficijencija	891	1,7
PRVIH 10 UZROKA SMRTI		28 076	54,6
UKUPNO		51 275	100,00

Tablica 2.

Rang ljestvica i udio deset vodećih uzroka smrti u muškaraca u Hrvatskoj 2023. godine

MKB-X ŠIFRA	Dijagnoza	Broj	Udio (%)
I20-I25	Ishemijska bolest srca	3 002	11,7
C33-C34	Zloćudna novotvorina pluća	1 949	7,6
I10-I15	Hipertenzivna bolest	1 850	7,2
E10-E14	Dijabetes melitus	1 777	6,9
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	1 433	5,6
C18-C21	Zloćudna novotvorina debelog crijeva	1 204	4,7
J40-J47	Bronhitis, emfizem i astma	976	3,8
K70;K73-K74	Kronične bolesti jetre i ciroza	799	3,1
C61	Zloćudna novotvorina kestenjače	758	3,0
I70	Ateroskleroza	625	2,4
PRVIH 10 UZROKA SMRTI		14 373	56,0
UKUPNO		25 617	100,00

Tablica 3.

Rang ljestvica i udio deset vodećih uzroka smrti u žena u Hrvatskoj 2023. godine

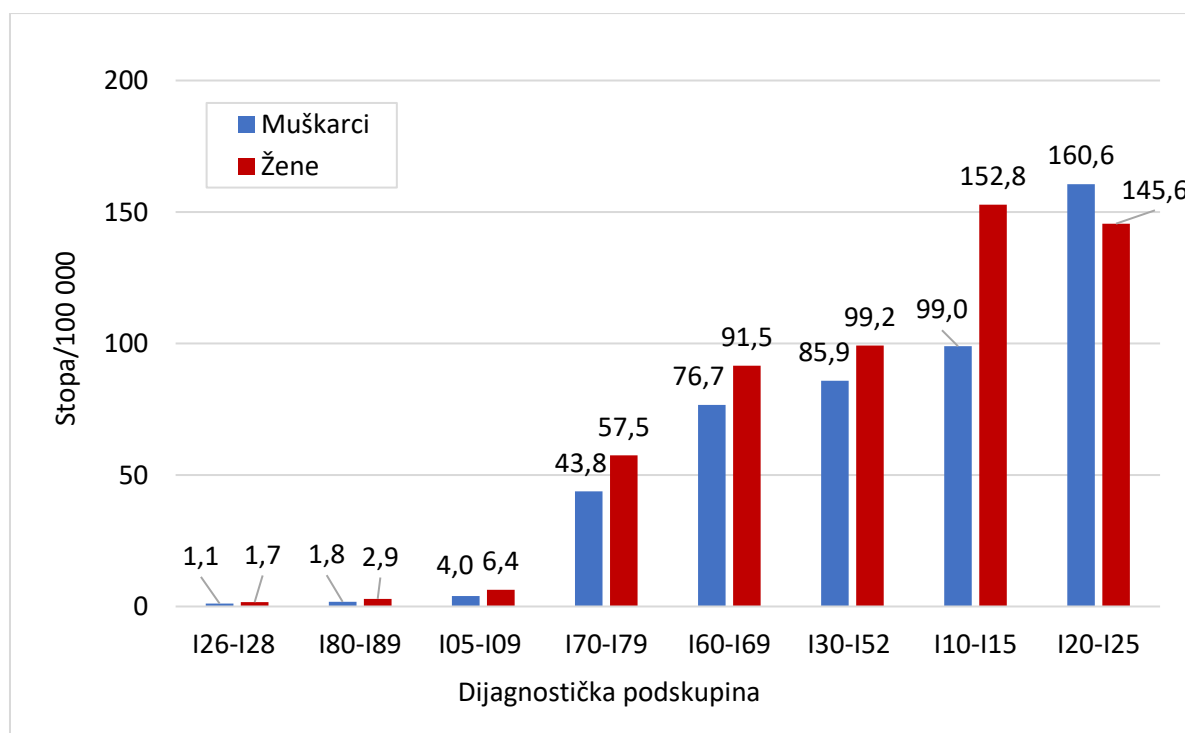
MKB-X ŠIFRA	Dijagnoza	Broj	Udio (%)
I10-I15	Hipertenzivna bolest	3 041	11,9
I20-I25	Ishemijska bolest srca	2 897	11,3
E10-E14	Dijabetes melitus	2 180	8,5
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	1 822	7,1
I70	Ateroskleroza	1 028	4,0
C33-C34	Zloćudna novotvorina pluća	954	3,7
C18-C21	Zloćudna novotvorina debelog crijeva	815	3,2
C50	Zloćudna novotvorina dojke	707	2,8
J40-J47	Bronhitis, emfizem i astma	652	2,5
N17-N19	Bubrežna insuficijencija	502	2,0
PRVIH 10 UZROKA SMRTI		14 598	57,0
UKUPNO		25 658	100,00

Tablica 4.

Umrli zbog kardiovaskularnih bolesti prema dijagnostičkim podskupinama u Hrvatskoj 2023. godine (apsolutni broj, udio, stopa na 100.000)

MKB-X ŠIFRA	Dijagnoza	Broj umrlih	Udio (%)	Stopa/100.000
I20-I25	Ishemijske bolesti srca	5 899	29,6	152,8
I10-I15	Hipertenzivne bolesti	4 891	24,5	126,7
I30-I52	Ostali oblici srčane bolesti	3 580	18,0	92,8
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	3 255	16,3	84,3
I70-I79	Bolesti arterija, arteriola i kapilara	1 963	9,8	50,8
I05-I09	Kronične reumatske srčane bolesti	201	1,0	5,2
I80-I89	Bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova	91	0,5	2,4
I26-I28	Plućna bolest srca i bolesti plućne cirkulacije	54	0,3	1,4
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00–I99)		19 937	100,00	516,5

Slika 2. Umrli od kardiovaskularnih bolesti prema dijagnostičkim podskupinama i spolu 2023. godine

Tablica 5.

Najčešće dijagnoze u mortalitetu od kardiovaskularnih bolesti ukupno 2023. godine

Dijagnoza	Broj umrlih	Udio (%)	Stopa/100.000
Hipertenzivna bolest srca (I11)	4 438	22,3	115,0
Kronična ishemična bolest srca (I25)	3 860	19,4	100,0
Akutni infarkt miokarda (I21)	2 029	10,2	52,6
Ateroskleroza (I70)	1 653	8,3	42,8
Inzult, nespecificiran (I64)	1 071	5,4	27,7
5 najčešćih dijagnoza	13 051	65,5	338,1
	19 937	100,0	516,5

Tablica 6.

Najčešće dijagnoze u mortalitetu od kardiovaskularnih bolesti u muškaraca 2023. godine

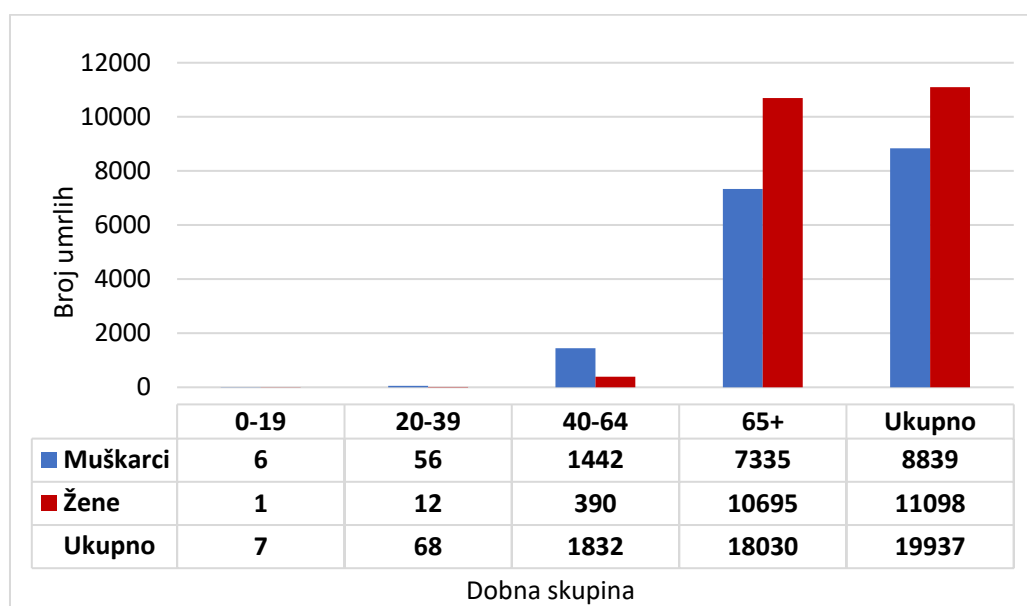
Dijagnoza	Broj umrlih	Udio (%)	Stopa/100.000
Kronična ishemična bolest srca (I25)	1 712	19,4	91,6
Hipertenzivna bolest srca (I11)	1 668	18,9	89,2
Akutni infarkt miokarda (I21)	1 284	14,5	68,7
Ateroskleroza (I70)	625	7,1	33,4
Inzult, nespecificiran (I64)	428	4,8	22,9
5 najčešćih dijagnoza	5 717	64,7	305,8
	8 839	100,0	472,8

Tablica 7.

Najčešće dijagnoze u mortalitetu od kardiovaskularnih bolesti u žena 2023. godine

Dijagnoza	Broj umrlih	Udio (%)	Stopa/100.000
Hipertenzivna bolest srca (I11)	2 770	25,0	139,2
Kronična ishemična bolest srca (I25)	2 148	19,4	107,9
Ateroskleroza (I70)	1 028	9,3	51,7
Akutni infarkt miokarda (I21)	745	6,7	37,4
Inzult, nespecificiran (I64)	643	5,8	32,3
5 najčešćih dijagnoza	7 334	66,1	368,5
	11 098	100,0	557,6

Slika 3. Mortalitet od kardiovaskularnih bolesti po dobi i spolu 2023. godine (broj umrlih)

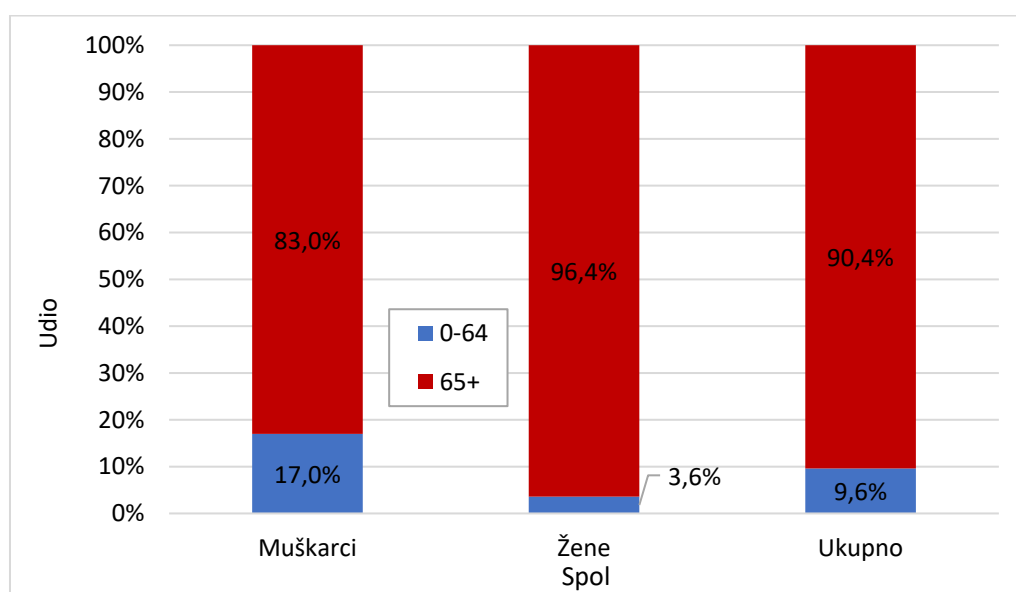

Tablica 8.

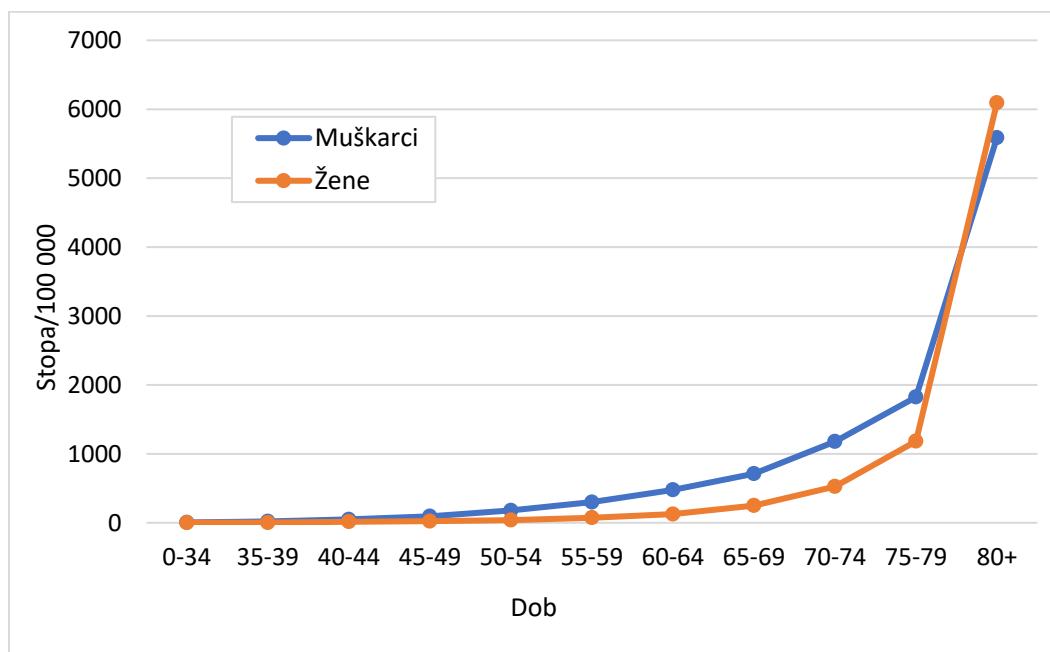
Mortalitet od kardiovaskularnih bolesti po dobi i spolu 2023. godine (stopa i udio)

	Ukupno		Muškarci		Žene	
Dob	Udio (%)	Stopa	Udio (%)	Stopa	Udio (%)	Stopa
0-19	0,04	0,2	0,1	0,3	0,01	0,1
20-39	0,3	1,8	0,6	3,0	0,1	0,6
40-64	9,2	47,5	16,3	77,1	3,5	19,6
65+	90,4	467,1	83,0	392,4	96,4	537,4
Ukupno	100,0	516,5	100,0	472,8	100,0	557,6

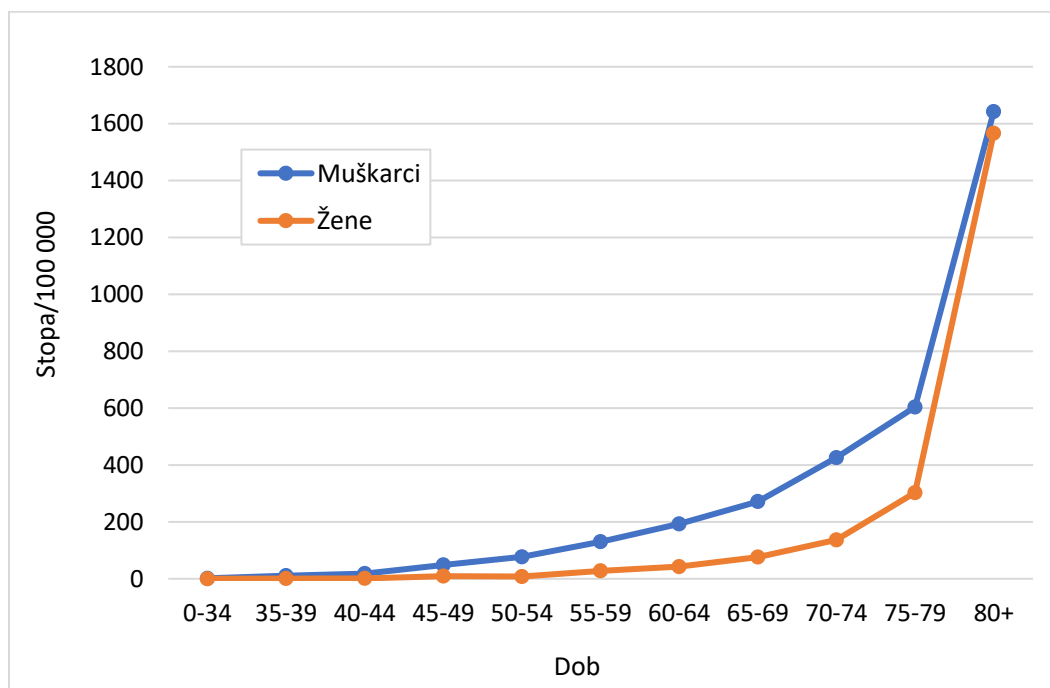
Slika 4. Udio umrlih od kardiovaskularnih bolesti u dobi 0-64 i 65+ godina prema spolu 2023. godine

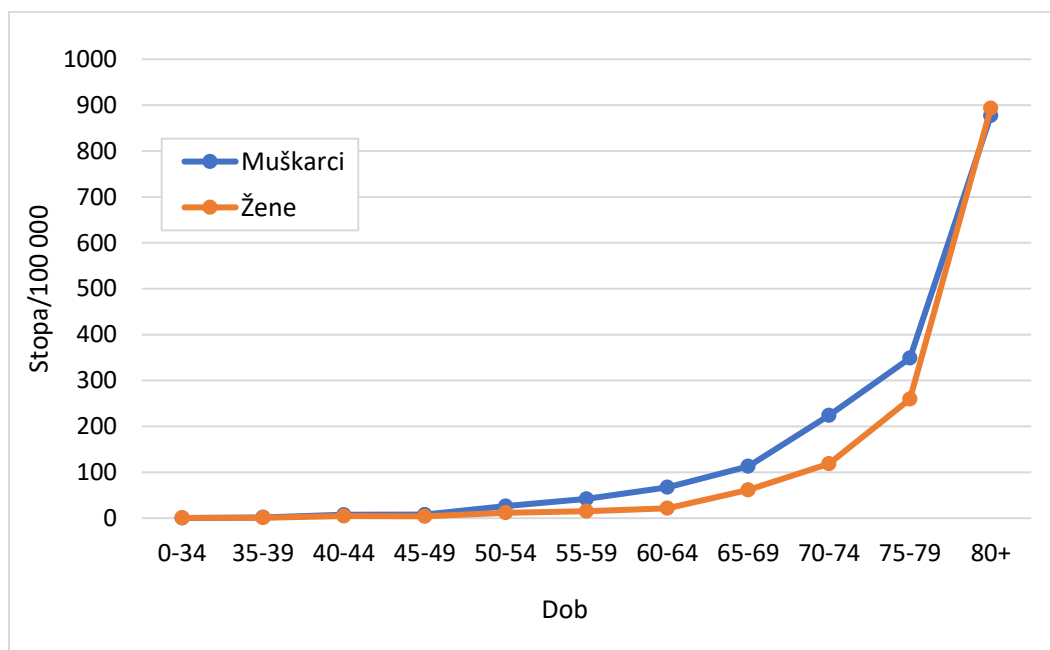
Slika 5. Smrtnost od kardiovaskularnih bolesti po dobi i spolu u Hrvatskoj 2023. godine

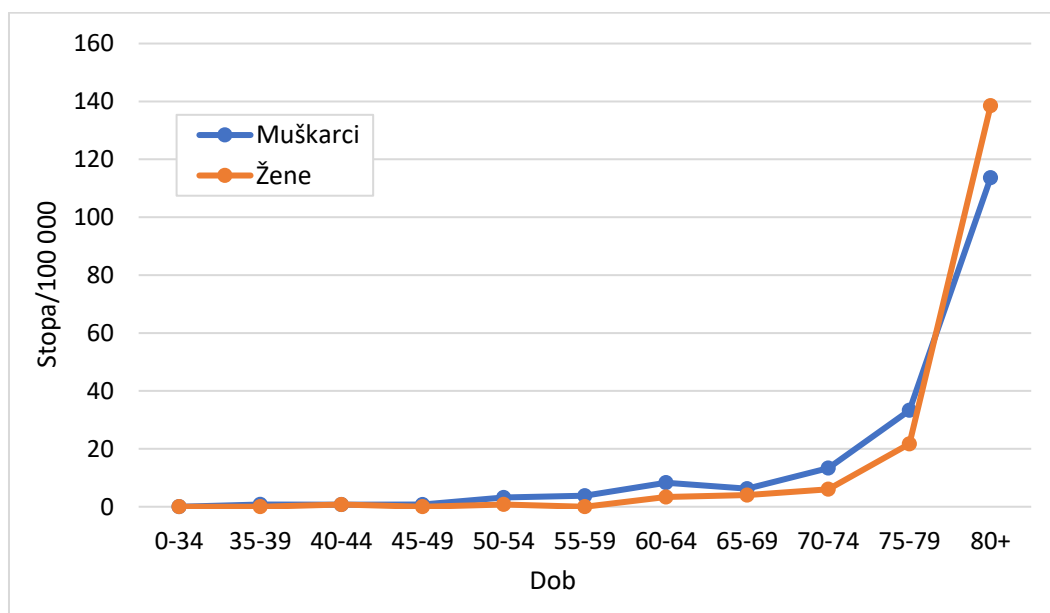
Slika 6. Smrtnost od ishemijske bolesti srca po dobi i spolu u Hrvatskoj 2023. godine

Slika 7. Smrtnost od cerebrovaskularnih bolesti po dobi i spolu u Hrvatskoj 2023. godine

Slika 8. Smrtnost od insuficijencije srca po dobi i spolu u Hrvatskoj 2023. godine

Mortalitet od kardiovaskularnih bolesti po županijama

Zdravstveni pokazatelji koji su odabrani za usporedbu među županijama su standardizirane stope mortaliteta kao najpouzdaniji komparativni rutinski prikupljeni podaci. Prema kriteriju Svjetske zdravstvene organizacije mortalitetni podaci su kvalitetni ako učešće kategorije Simptomi i nedovoljno definirana stanja (R00-R99) u ukupnom mortalitetu države ne prelazi 5%. Hrvatska bilježi u 2023. godini 0,4% udjela ove skupine u ukupnom mortalitetu i nalazi se među zemljama koje po ovom pokazatelju imaju vrlo visoku kvalitetu mortalitetnih podataka. Udio ove kategorije u niti jednoj županiji ne prelazi 1%.

Stope su standardizirane na standardno stanovništvo Hrvatske prema popisu iz 2021. godine metodom direktne standardizacije, a izražene su na 100.000 stanovnika.

U svim županijama vodeći uzrok smrti je skupina kardiovaskularnih bolesti. Najveći udio ove skupine u ukupnom broju umrlih bilježi Virovitičko-podravska županija i to 46,2%, dok Međimurska županija bilježi najmanji udio od 32,9%.

Usporede li se dobno-standardizirane stope ukupne smrtnosti (DSSS) među županijama, najviša je stopa u Požeško-slavonskoj županiji 1585,5/100.000, a najniža u Dubrovačko-neretvanskoj županiji 1115,5/100.000 (slika 9).

Dobno-standardizirane stope smrtnosti od kardiovaskularnih bolesti ukupno kreću se u rasponu od najviše 740,6 u Virovitičko-podravskoj županiji do 400,0 u Splitsko-dalmatinskoj županiji (slika 10). Uglavnom su stope mortaliteta od kardiovaskularnih bolesti više u kontinentalnom dijelu Hrvatske, a niže u priobalnom dijelu Hrvatske. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od ishemijske bolesti srca najviše su u Istarskoj županiji (251,6), a najniže u Splitsko-dalmatinskoj županiji (91,4). Vukovarsko-srijemska županija (241,2), Primorsko-goranska županija (231,8) i Požeško-slavonska (212,8) također imaju dosta visoke stope mortaliteta od ishemijske bolesti srca, više od prosjeka za Hrvatsku (151,5) (slika 11).

Usporede li se dobno-standardizirane stope smrtnosti samo od akutnog infarkta miokarda, više su u kontinentalnom dijelu Hrvatske, nego u priobalju (slika 12).

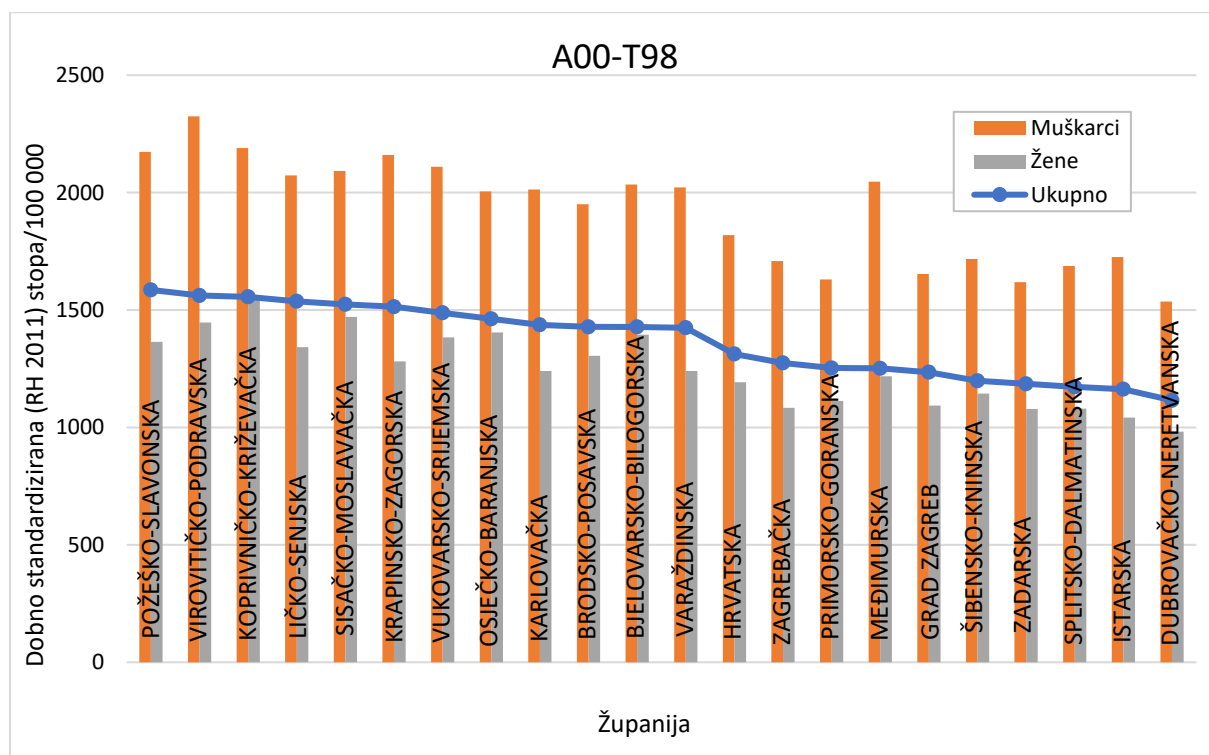
Dobno-standardizirane stope smrtnosti od cerebrovaskularnih bolesti ukupno za sve dobi najviše su u Požeško-slavonskoj (132,1), a najniže u Istarskoj županiji (59,7) (slika 13).

Smrtnost po županijama od hipertenzivne bolesti prikazuje Slika 14, a priobalne županije imaju niže stope smrtnosti od kontinentalnih.

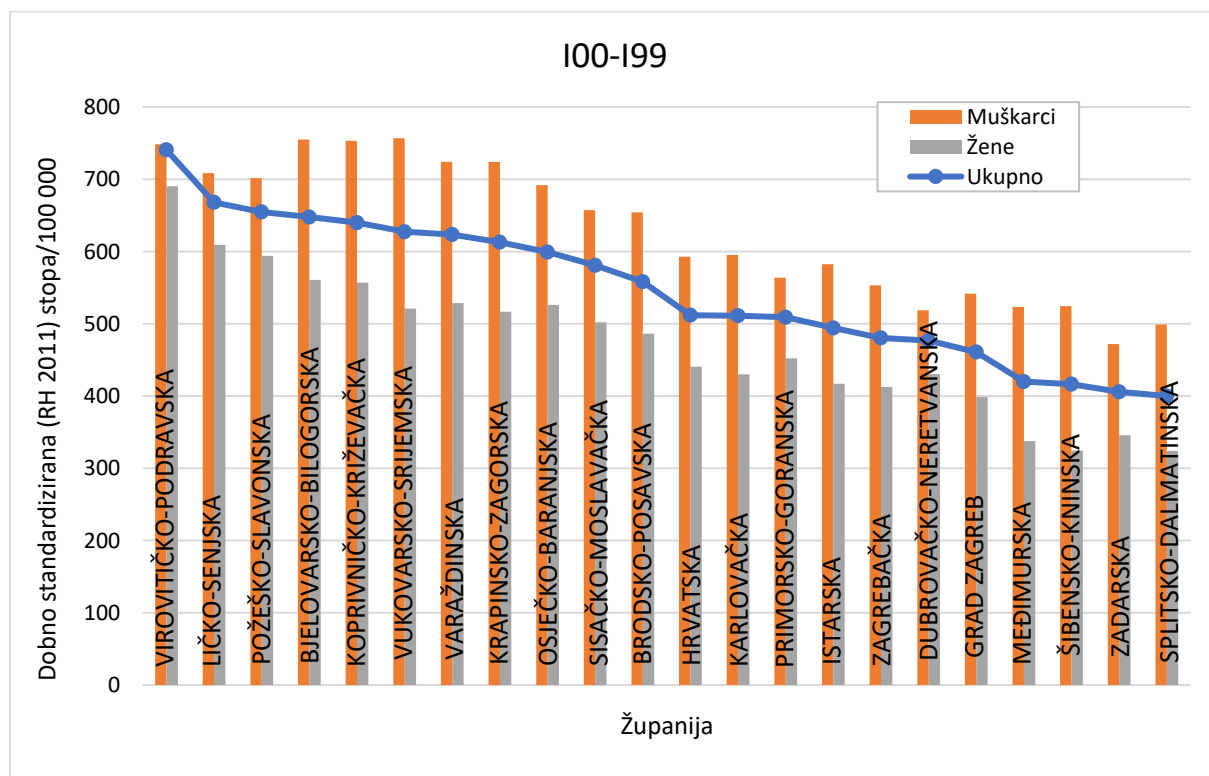
Dobno-standardizirane stope smrtnosti po spolu od kardiovaskularnih bolesti ukupno, ishemijske bolesti srca i akutnog infarkta miokarda više su u muškaraca nego u žena. Dobno-standardizirana stopa smrtnosti od cerebrovaskularnih bolesti u četiri županije viša je u žena, dok je dobno-standardizirana stopa smrtnosti od hipertenzije u sedam županija viša u žena.

Velike razlike u stopama smrtnosti za pojedine dijagnoze po županijama vjerojatno su većim dijelom uzrokovane razlikama u registriranju uzroka smrti, što bi trebalo posebno analizirati te uskladiti u cilju poboljšanja kvalitete i usporedivosti podataka.

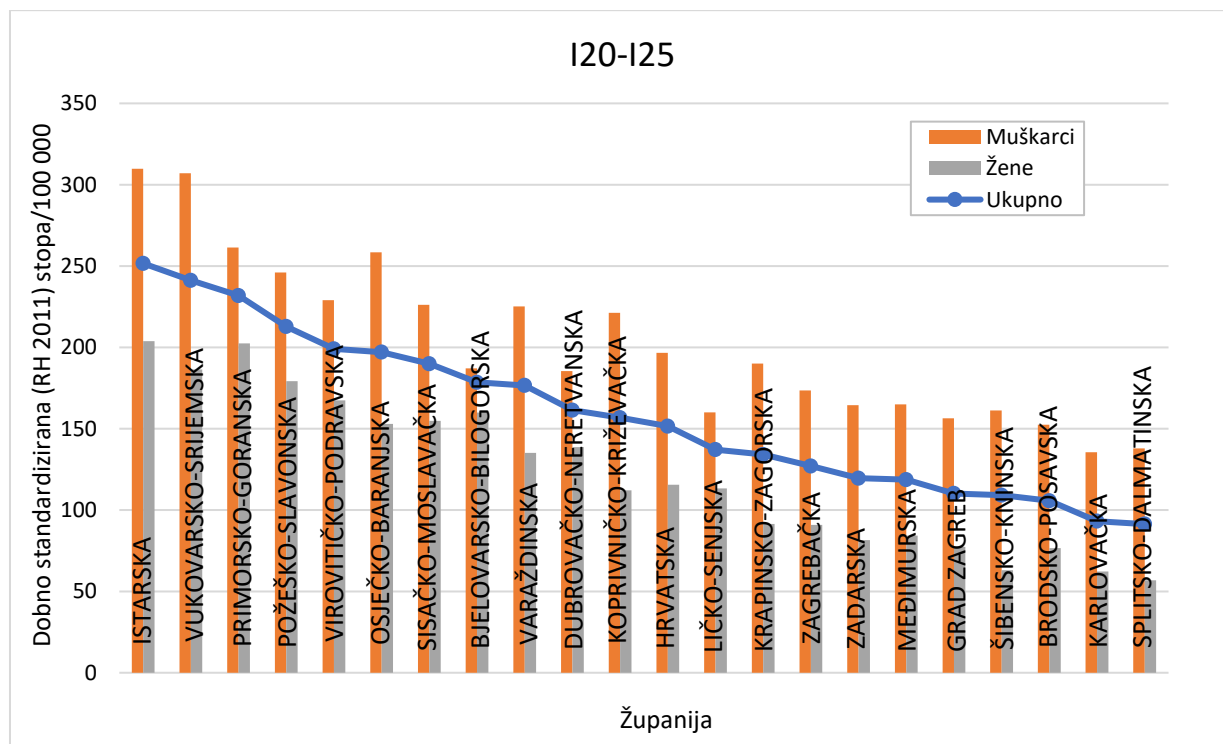
Slika 9. DSSS od svih uzroka smrti po županijama, po spolu i dobi 2023. godine (sve dobi, dijagnoze A00-T98)

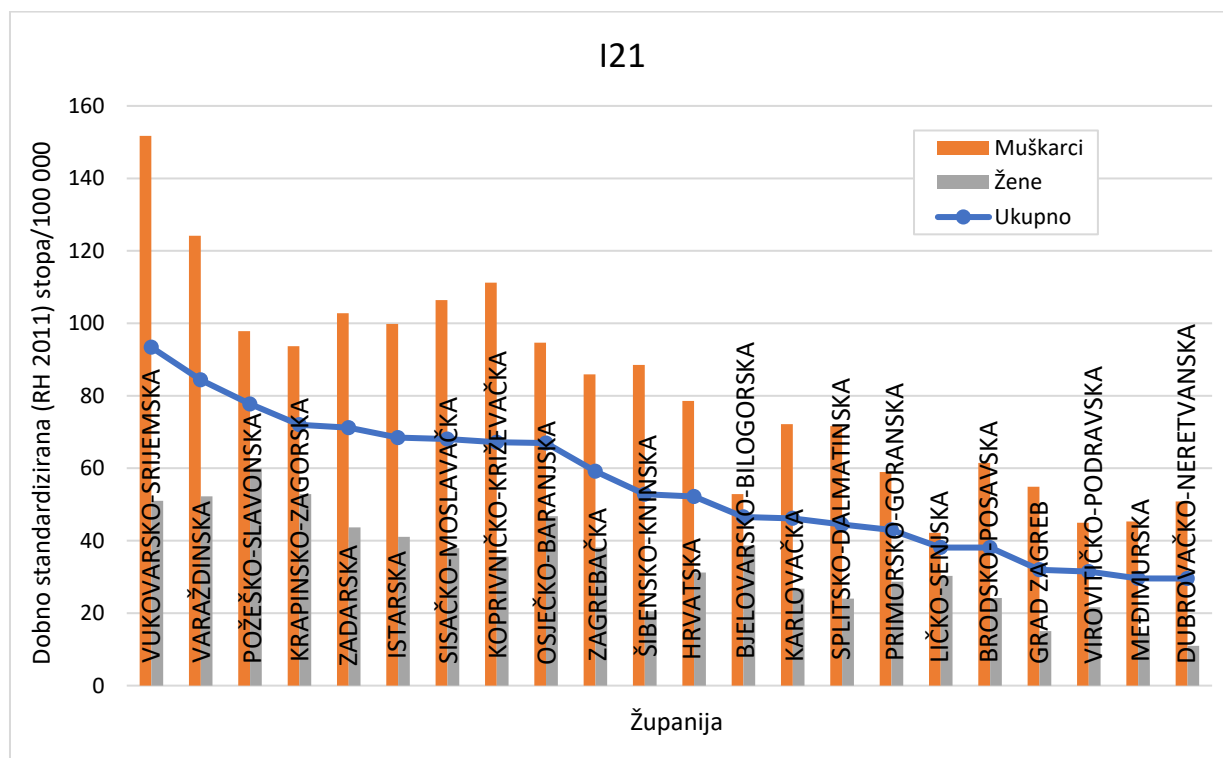
Slika 10. DSSS od kardiovaskularnih bolesti po županijama, po spolu i dobi 2023. godine (sve dobi, dijagnoze I00-I99)

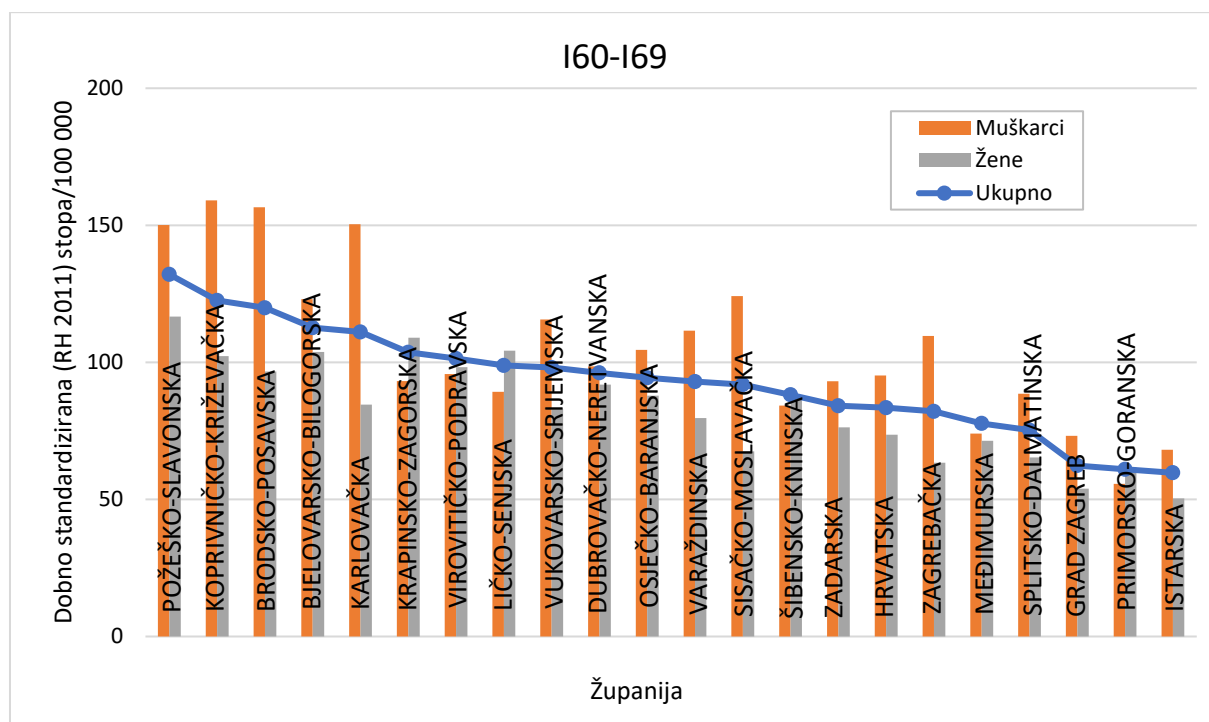
Slika 11. DSSS od ishemijske bolesti srca po županijama, po spolu i dobi 2023. godine (sve dobi, dijagnoze I20-I25)

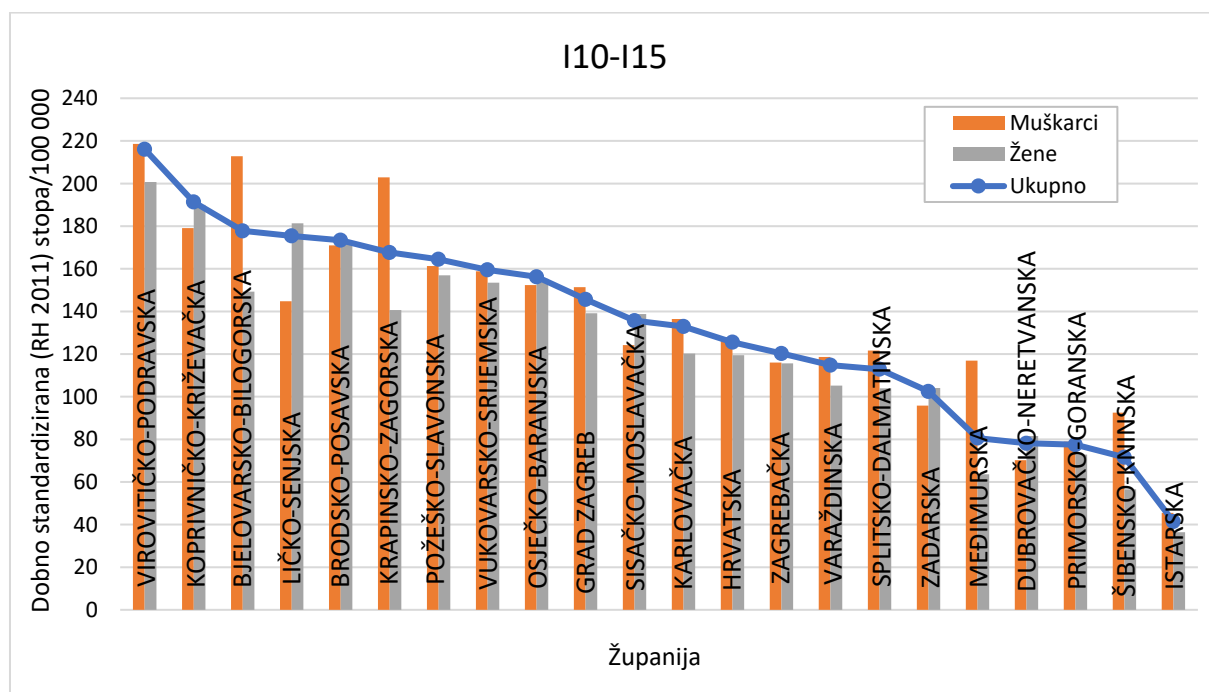
Slika 12. DSSS od akutnog infarkta miokarda po županijama, po spolu i dobi 2023. godine (sve dobi, dijagnoza I21)

Slika 13. DSSS od cerebrovaskularnih bolesti po županijama, po spolu i dobi 2023. godine (sve dobi, dijagnoza I60-I69)

Slika 14. DSSS od hipertenzivnih bolesti po županijama, po spolu i dobi 2023. godine (sve dobi, dijagnoza I10-I15)

Izvor podataka za sve pokazatelje: Državni zavod za statistiku.

Obrada podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Usporedba mortaliteta od kardiovaskularnih bolesti s drugim zemljama

Eurostat je statistički ured Europske unije, odgovoran za objavu kvalitetnih statističkih podataka i pokazatelja iz cijele Europe kojima se omogućuje usporedba među državama i regijama. U partnerstvu s nacionalnim statističkim zavodima i drugim nacionalnim tijelima u državama članicama Europske unije Eurostat prikuplja i objavljuje europsku statistiku.

Eurostat okuplja dvije vrste zdravstvenih podataka - administrativne, kao što je statistika uzroka smrti, te podatke iz samoiskaza ispitanika o zdravstvenim stanjima prikupljene prilikom provedbe periodičnih istraživanja kao što je EHIS (Europska zdravstvena anketa).

Na Slikama 15-17 prikazani su trendovi dobno standardiziranih stopa ukupnih kardiovaskularnih bolesti, ishemijske bolesti srca i cerebrovaskularnih bolesti. Za usporedbu su prikazani trendovi za prosjek zemalja Europske unije, Hrvatsku te odabrane zemlje – Italiju, Mađarsku, Sloveniju i Češku.

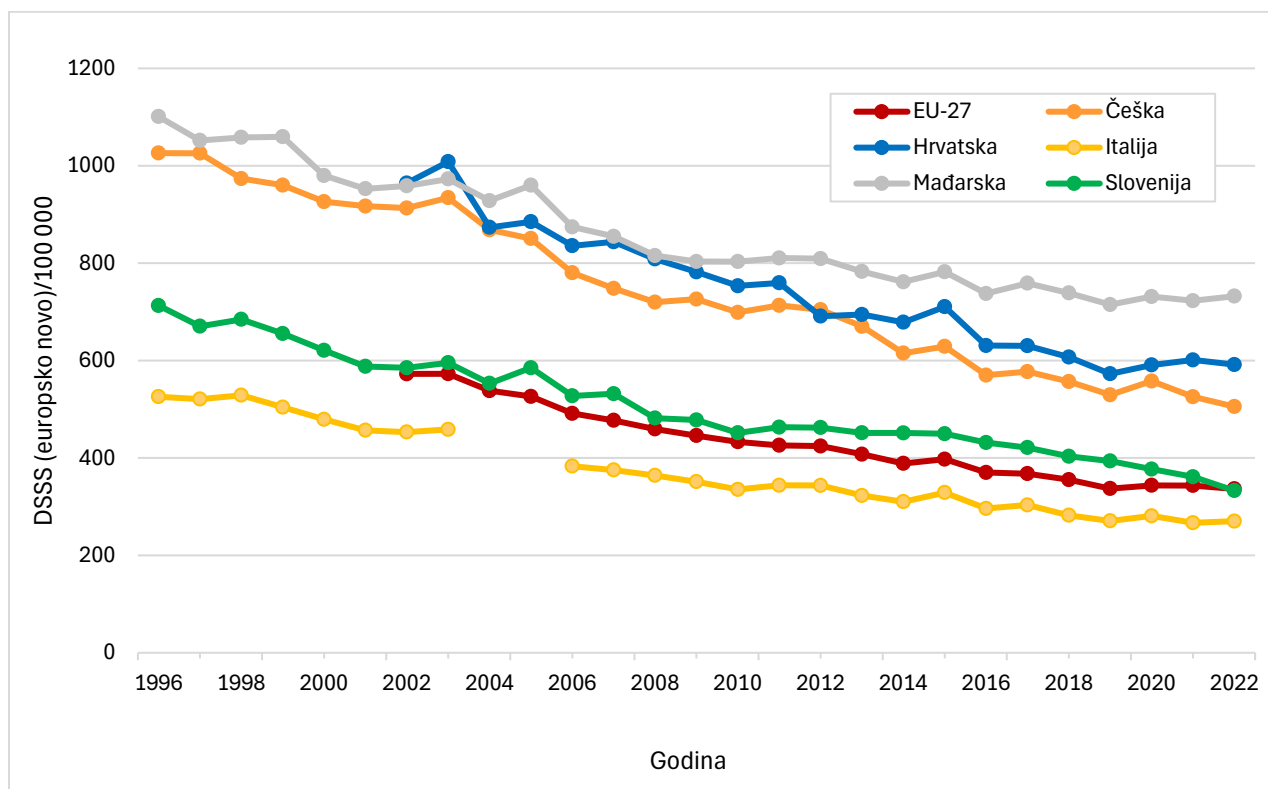
Posljednji dostupni podaci mortaliteta od KVB za usporedbu Hrvatske sa svim europskim zemljama dostupni su na Eurostatu te prikazani na Slici 18 (za sve dobi ukupno) te Slici 19 (za osobe mlađe od 65 godina).

Države Istočne i Središnje Europe imaju najviše stope smrtnosti od kardiovaskularnih bolesti, dok su stope u Južnoj, Zapadnoj te Sjevernoj Europi znatno niže. Prema podacima Eurostata za 2022. godinu, Hrvatska se sa dobno-standardiziranom stopom smrtnosti od 591,7/100 000 nalazi na 8. mjestu od ukupno 33 europske zemlje po mortalitetu od kardiovaskularnih bolesti (sve dobi). Ako pogledamo DSSS po dijagnostičkim podskupinama, u skupini ishemijske bolesti srca (DSSS 181,6/100 000) smo na 10. mjestu, dok smo u skupini cerebrovaskularnih bolesti na 8. mjestu (DSSS 108,9/100 000). U skupini ostalih kardiovaskularnih bolesti (I30-I51), nalazimo se na 4. mjestu (DSSS 215,5/100 000).

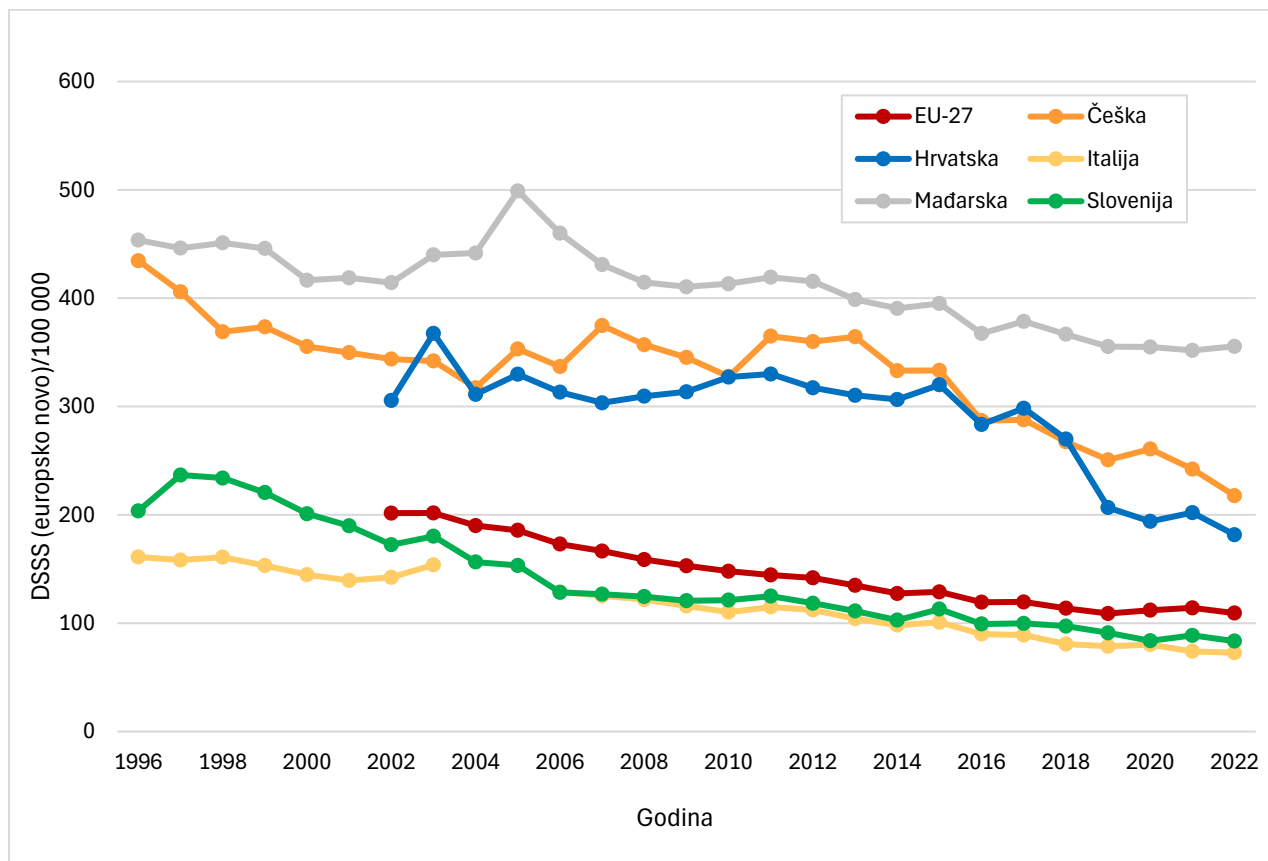
Susjedna Slovenija ima znatno nižu stopu smrtnosti od kardiovaskularnih bolesti (332,9/100 000), a i Češka nešto nižu od Hrvatske (505,5/100 000). Zemlje Istočne Europe imaju uglavnom više stope smrtnosti od Hrvatske, a zemlje Zapadne, Sjeverne i Južne (mediteranske) Europe imaju znatno niže stope smrtnosti od Hrvatske, sa stalnim trendom smanjenja.

Analizirajući kretanje mortaliteta od srčano žilnih bolesti (podaci Eurostata) uočava se trend smanjenja smrtnosti u posljednjih deset godina, što je malo izraženije za cerebrovaskularne bolesti, nego za ishemijsku bolest srca. Dobno standardizirana stopa smrtnosti od kardiovaskularnih bolesti ukupno u Hrvatskoj 2012. godine iznosila je 691,1/100.000, a do 2022. godine pala je na 591,7/100.000, što je pad smrtnosti za 14,4%. Za ishemijsku bolest srca pad smrtnosti u tom razdoblju iznosi 42,8%, a za cerebrovaskularne bolesti 44,4%. U dobnoj skupini do 64 godine pad smrtnosti za kardiovaskularne bolesti iznosi 22,7% u tom razdoblju.

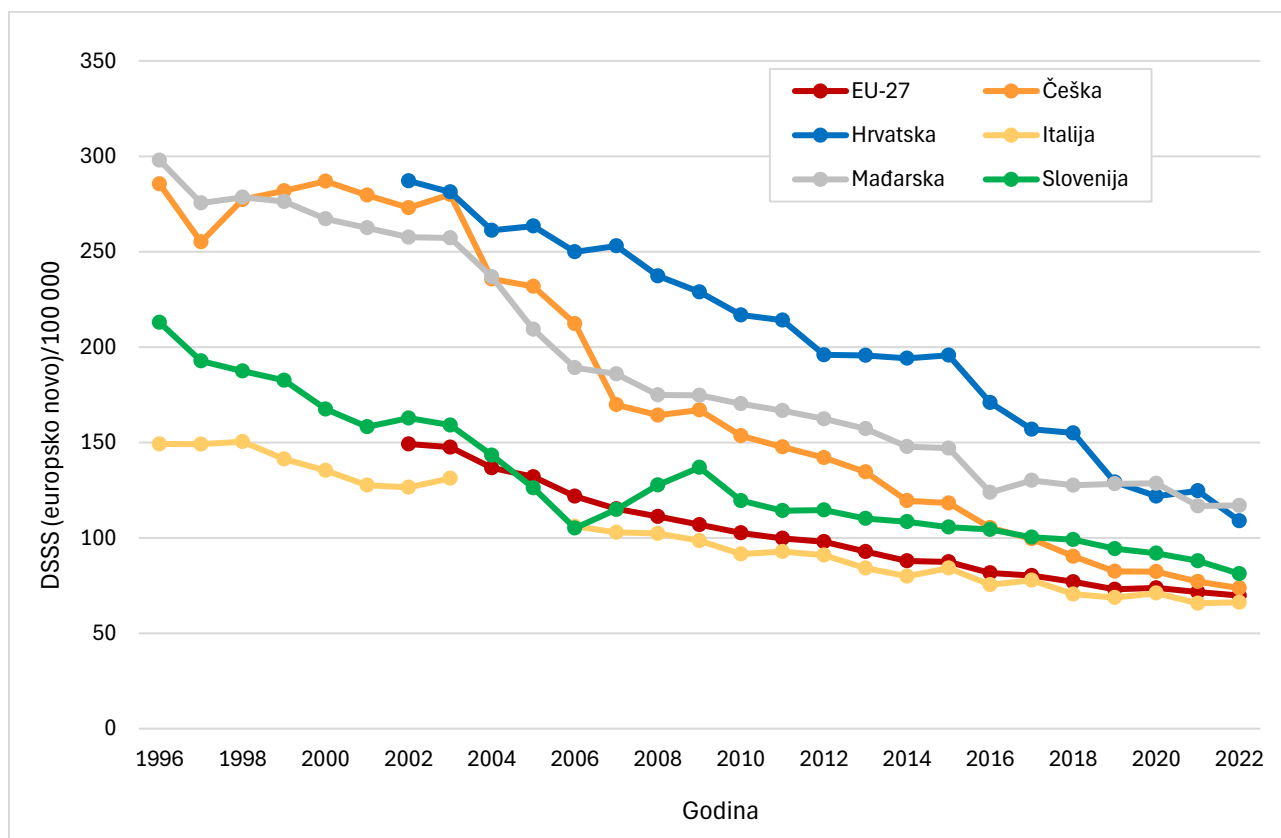
Slika 15. DSSS od kardiovaskularnih bolesti, za sve dobi, u razdoblju od 1996.-2022. godine

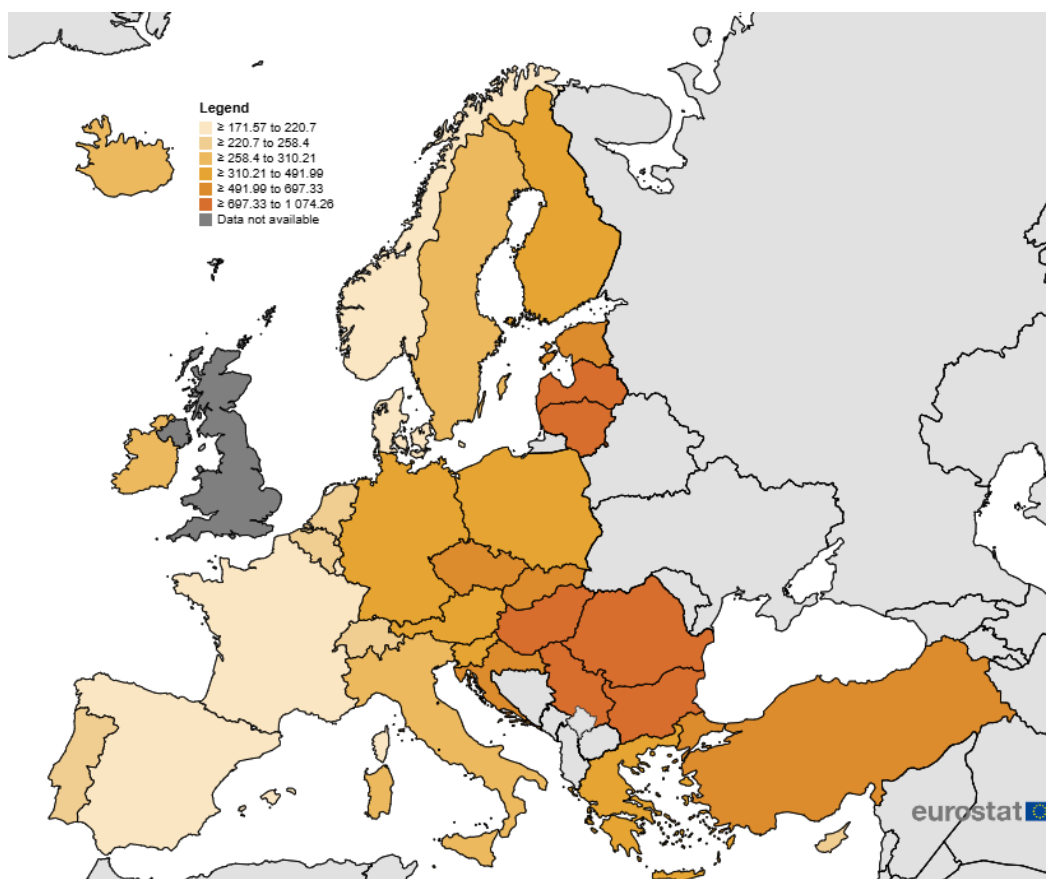
Slika 16. DSSS od ishemijske bolesti srca ukupno, za sve dobi, u razdoblju od 1996.-2022. godine

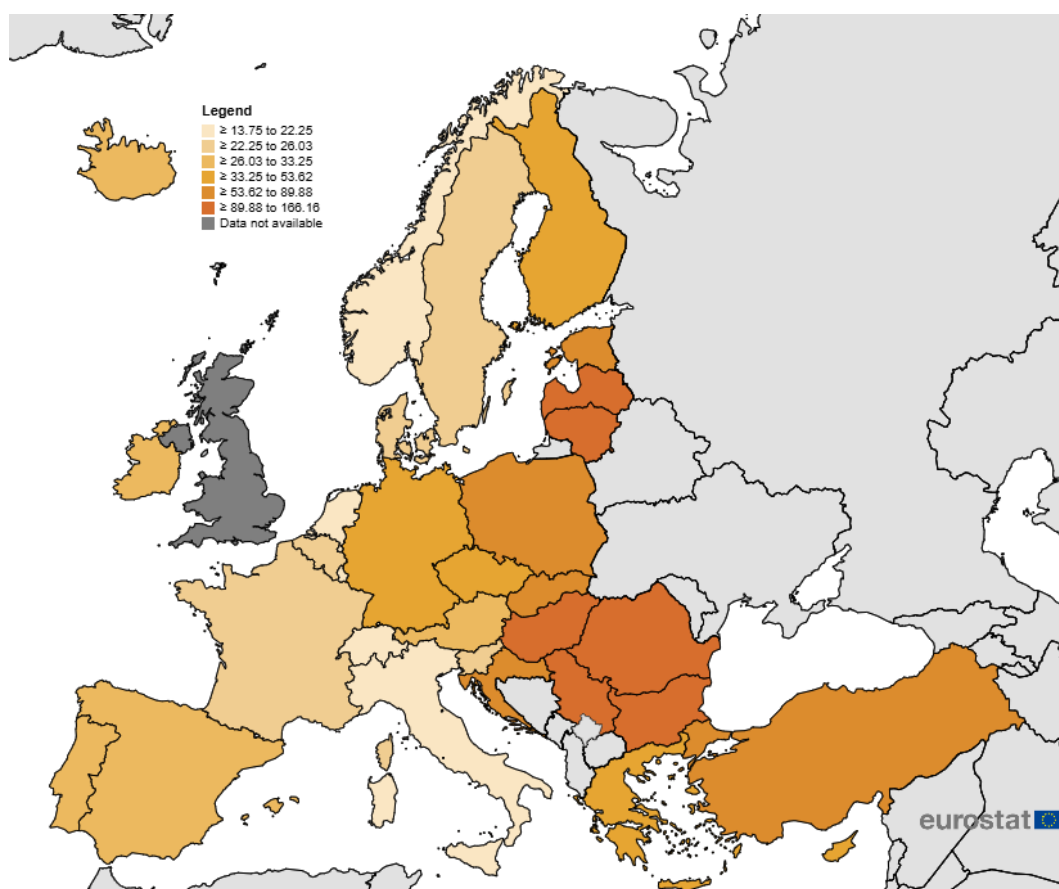
Slika 17. DSSS od cerebrovaskularnih bolesti, za sve dobi, u razdoblju od 1996.-2022. godine

Slika 18. DSSS od kardiovaskularnih bolesti za europske države, 2022. godina

Slika 19. DSSS od kardiovaskularnih bolesti, 0-64 godine, za europske države, 2022. godina

Pokazatelji morbiditeta

Bolnički morbiditet

U bolnicama u Hrvatskoj je u 2023. godini bilo 622 585 hospitalizacija. Vodeće skupine bolesti u bolničkom zbrinjavanju bile su: novotvorine (13,2 %), bolesti kardiovaskularnog sustava (12,7 %), bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (7,9 %), bolesti probavnog sustava (7,6 %), ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (7,2 %) te trudnoća, porođaj i babinje (6,6%) (slika 20). Ukupno se u bolnicama zbrinjava nešto malo više žena no muškaraca (1,17:1).

U hospitalizacijama žena najzastupljenije skupine u 2023. godini bile su novotvorine (42 295), trudnoća, porođaj i babinje (41 366), kardiovaskularne bolesti (32 549, među njima najčešće cerebralni infarkt), bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnih tkiva (28 280), ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (20 719) te bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (20 657).

U muškaraca liječenih u bolnicama u Hrvatskoj najzastupljenije bolesti u 2023. godini bile su kardiovaskularne bolesti (46 323, među njima najčešća akutni infarkt miokarda), slijede novotvorine (39 988), bolesti probavnog sustava (27 296), ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (24 298), bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (21 175) te bolesti dišnog sustava (21 167).

Kardiovaskularne bolesti su drugi vodeći uzrok hospitalizacija s ukupno 78 872 hospitalizacija. Stopa hospitalizacije je 2023. godine iznosila 2043,5 na 100.000 stanovnika. Vodeće dijagnostičke podskupine bile su ostali oblici srčane bolesti s udjelom 32,9%, ishemijske bolesti srca s udjelom od 27,3 %, i cerebrovaskularne bolesti s udjelom od 17,8 %. Slijede bolesti arterija, arteriola i kapilara s udjelom 9,5 %, bolesti vena, limfnih žila i čvorova s udjelom od 5,7 %, plućna bolest srca i bolesti plućne cirkulacije s udjelom od 4,0 % i hipertenzivne bolesti s udjelom od 2,5 %. Udio preostalih bolesti iz ove skupine iznosi svega 0,3 % (Tablica 9, Slika 21).

Najčešće pojedinačne dijagnoze u hospitalizacijama od kardiovaskularnih bolesti ukupno jesu akutni infarkt miokarda, cerebralni infarkt, kronična ishemijska bolest, srčana insuficijencija i angina pectoris (Tablica 10). Kod muškaraca najčešći je akutni infarkt miokarda, zatim kronična ishemijska bolest srca, cerebralni infarkt, angina pectoris i srčana insuficijencija (Tablica 11). Kod žena najčešći su cerebralni infarkt, akutni infarkt miokarda, srčana insuficijencija, fibrilacija atrijska i angina pectoris (Tablica 12).

Najčešće dijagnoze u hospitalizacijama od kardiovaskularnih bolesti prema odabranim dobnim skupinama i spolu prikazuju tablice 13-15.

Analizirajući bolnički morbiditet od kardiovaskularnih bolesti prema dobi, vidimo da je 67,2% hospitaliziranih u dobi iznad 65 godina (61,9% muškaraca i 74,7% žena) (Slika 22). U dobi 35-64 godina je 30,0% hospitaliziranih (35,1% muškaraca i 22,7% žena), u dobi 20-34 godina 1,7% hospitaliziranih (1,8% muškaraca i 1,6% žena) te u dobi 0-19 godina 1,1% hospitaliziranih (1,3% muškaraca i 0,9% žena) (Tablica 16).

Analiza bolničkog morbiditeta u Hrvatskoj 2023. godine po spolu pokazuje da su za kardiovaskularne bolesti ukupno stope hospitalizacija više u muškaraca (2447,8/100.000) nego u žena (1635,4/100.000). Za ishemijsku bolest srca su stope hospitalizacija mnogo više u muškaraca (795,2/100.000) nego u žena (336,6/100.000), dok je kod cerebrovaskularnih bolesti razlika u istom smjeru, no mnogo manja (364,5/100 000 kod muškaraca, te 343,5/100 000 kod žena) (Tablica 17). Analiza po dobi pokazuje da, kako u muškaraca tako i u žena, stope hospitalizacija za obje dijagnostičke podskupine i kardiovaskularne bolesti ukupno, rastu s dobi i više su u muškaraca, što je osobito vidljivo kod ishemijske bolesti srca. Intenzivniji porast za ishemijske bolesti srca počinje od dobne skupine 45-49 godina, a za cerebrovaskularne bolesti kod deset godina starijih osoba, odnosno u dobi 55-59 godina

(Slike 27-29). Stope hospitalizacija za perifernu arterijsku bolest i hipertenziju po dobi i spolu prikazuju Slike 30 i 31.

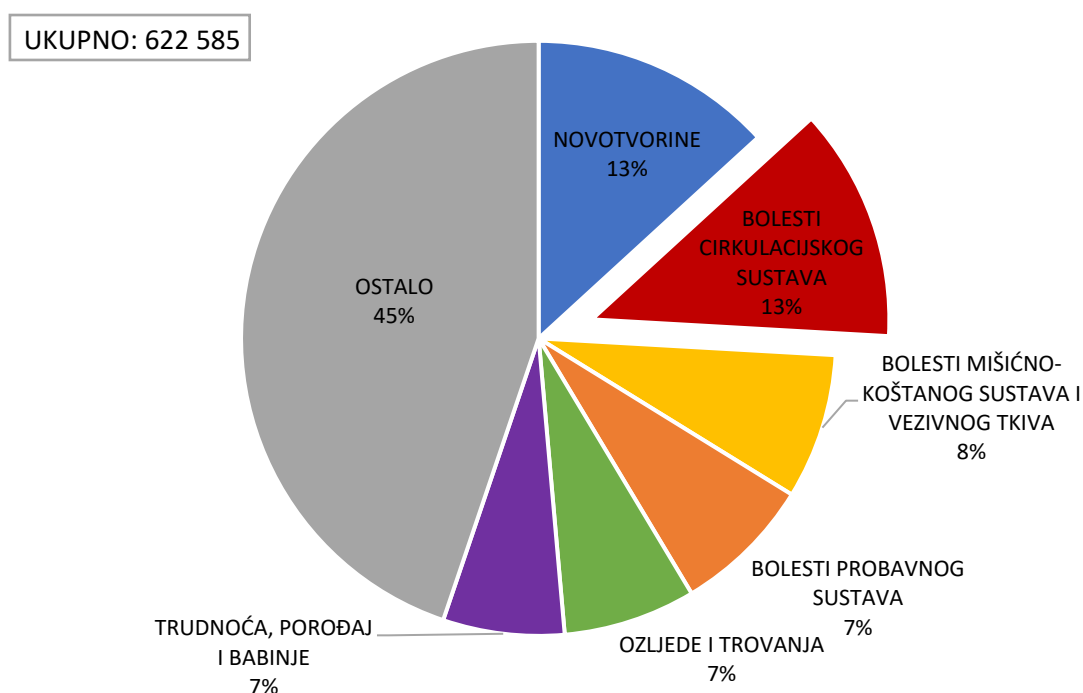
Usporedimo li stope mortaliteta i hospitalizacija za kardiovaskularne bolesti ukupno, te po spolu, u 2023. godini vidimo da su stope mortaliteta više u žena, dok su stope hospitalizacije više u muškaraca (Slika 32).

Broj dana bolničkog liječenja i prosječna dužina liječenja od kardiovaskularnih bolesti

U 2023. godini u bolnicama Hrvatske zabilježeno je 557 055 dana bolničkog liječenja od kardiovaskularnih bolesti. Vodeće dijagnostičke podskupine unutar grupe kardiovaskularnih bolesti prema broju dana bolničkog liječenja su skupina druge srčane bolesti s udjelom od 37,4%, zatim cerebrovaskularne bolesti s udjelom od 27,0%, i ishemijske bolesti srca s udjelom od 18,8% (Tablica 18).

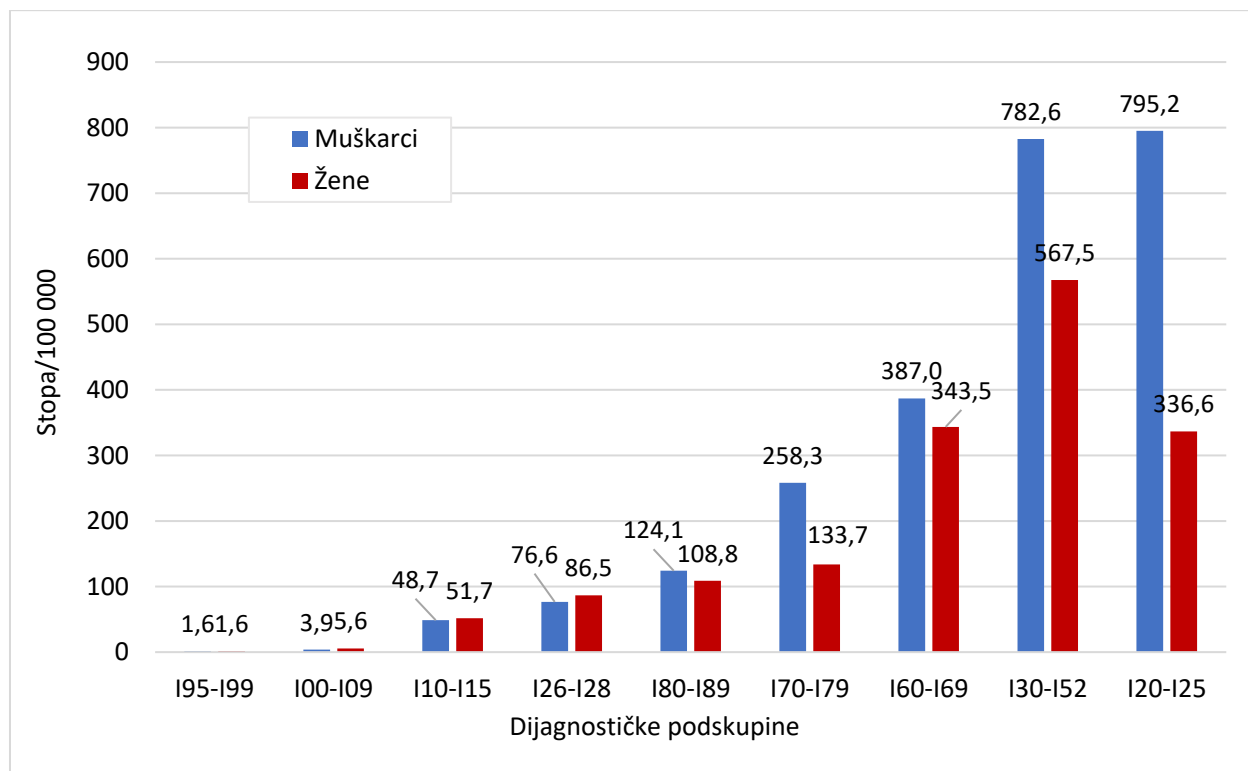
Prosječna dužina liječenja za kardiovaskularne bolesti ukupno iznosi 7,1 dana (6,8 za muškarce i 7,4 za žene) i raste s dobi. U dobi 0-19 godina prosječna dužina liječenja je 5,8 dana, a u dobi iznad 65 godina je 7,6 dana i veća je u žena (Tablica 21).

Slika 20. Uzroci bolničkog liječenja u Hrvatskoj 2023. godine

* Zbroj udjela može biti različit od 100% zbog zaokruživanja decimalnih vrijednosti

Slika 21. Hospitalizacije zbog kardiovaskularnih bolesti prema spolu i dijagnostičkim podskupinama 2023. godine

Tablica 9.

Hospitalizacije zbog kardiovaskularnih bolesti prema dijagnostičkim podskupinama u Hrvatskoj 2023. godine (apsolutni broj, udio, stopa na 100 000)

Dijagnostičke skupine	Hospitalizacije	Udio (%)	Stopa/100 000
Ostali oblici srčane bolesti (I30-I52)	25 925	32,9	671,7
Ishemijske bolesti srca (I20-I25)	21 565	27,3	558,7
Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	14 070	17,8	364,5
Bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70-I79)	7 489	9,5	194,0
Bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova (I80-I89)	4 486	5,7	116,2
Plućna bolest srca i bolesti plućne cirkulacije (I26-I28)	3 154	4,0	81,7
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	1 938	2,5	50,2
Kronične reumatske srčane bolesti (I05-I09)	181	0,2	4,7
Ostale i nespecificirane bolesti cirkulacijskog sustava (I95-I99)	61	0,1	1,6
Akutna reumatska groznica (I00-I02)	2	0,0	0,1
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	78 871	100,0	2043,5

Tablica 10.

Najčešće dijagnoze u hospitalizacijama od kardiovaskularnih bolesti ukupno 2023. godine

Dijagnoza	Broj	Udio (%)	Stopa/100 000
Akutni infarkt miokarda (I21)	9 390	11,9	243,3
Cerebralni infarkt (I63)	8 434	10,7	218,5
Kronična ishemijska bolest srca (I25)	6 331	8,0	164,0
Insuficijencija srca (I50)	6 288	8,0	162,9
Angina pectoris (I20)	5 769	7,3	149,5
5 najčešćih dijagnoza	36 212	45,9	938,2
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	78 871	100,0	2043,5

Tablica 11.

Najčešće dijagnoze u hospitalizacijama od kardiovaskularnih bolesti u muškaraca 2023. godine

Dijagnoza	Broj	Udio (%)	Stopa/100 000
Akutni infarkt miokarda (I21)	6 240	13,5	333,8
Kronična ishemijska bolest srca (I25)	4 744	10,2	253,8
Cerebralni infarkt (I63)	4 341	9,4	232,2
Angina pectoris (I20)	3 835	8,3	205,1
Insuficijencija srca (I50)	3 231	7,0	172,8
5 najčešćih dijagnoza	22 391	48,3	1197,7
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	46 323	100,0	2477,8

Tablica 12.

Najčešće dijagnoze u hospitalizacijama od kardiovaskularnih bolesti u žena 2023. godine

Dijagnoza	Broj	Udio (%)	Stopa/100 000
Cerebralni infarkt (I63)	4 093	12,6	205,7
Akutni infarkt miokarda (I21)	3 150	9,7	158,3
Insuficijencija srca (I50)	3 057	9,4	153,6
Fibrilacija atrijska (I48)	1 973	6,1	99,1
Angina pectoris (I20)	1 934	5,9	97,2
5 najčešćih dijagnoza	14 207	43,6	713,8
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	32 548	100,0	1635,4

Tablica 13.

Najčešće dijagnoze u hospitalizacijama od kardiovaskularnih bolesti u dobi 0-34 godina u 2023.

UKUPNO		
Dijagnoza	Broj	Udio (%)
Paroksizmalna tahikardija (I47)	306	13,6
Varikozne vene ostalih lokalizacija (I86)	240	10,7
Ostale srčane aritmije (I49)	138	6,1
Esencijalna hipertenzija (I10)	123	5,5
Kardiomiopatija (I42)	112	5,0
5 najčešćih dijagnoza	919	40,8
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	2 252	100,0
MUŠKARCI		
Dijagnoza	Broj	Udio (%)
Varikozne vene ostalih lokalizacija (I86)	240	16,9
Paroksizmalna tahikardija (I47)	143	10,1
Esencijalna hipertenzija (I10)	79	5,6
Akutni miokarditis (I40)	76	5,4
Kardiomiopatija (I42)	76	5,4
5 najčešćih dijagnoza	614	43,4
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	1 416	100,0
ŽENE		
Dijagnoza	Broj	Udio (%)
Paroksizmalna tahikardija (I47)	163	19,5
Ostale srčane aritmije (I49)	62	7,4
Varikozne vene nogu (I83)	48	5,7
Esencijalna hipertenzija (I10)	44	5,3
Nespecifični limfadenitis (I88)	42	5,0
5 najčešćih dijagnoza	359	42,9
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	836	100,0

Tablica 14.

Najčešće dijagnoze u hospitalizacijama od kardiovaskularnih bolesti u dobi 35-64 godina u 2023.

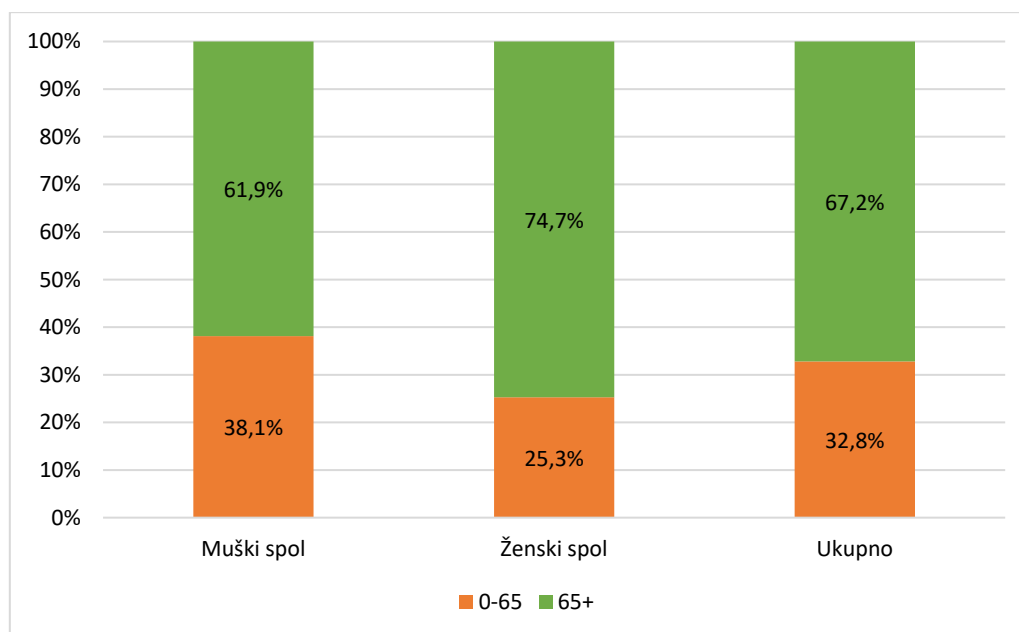
UKUPNO		
Dijagnoza	Broj	Udio (%)
Akutni infarkt miokarda (I21)	3 681	15,6
Angina pectoris (I20)	2 229	9,4
Kronična ishemična bolest srca (I25)	2 151	9,1
Cerebralni infarkt (I63)	1 711	7,2
Fibrilacija atrijsa (I48)	1 564	6,6
5 najčešćih dijagnoza	11 336	47,9
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	23 642	100,0
MUŠKARCI		
Dijagnoza	Broj	Udio (%)
Akutni infarkt miokarda (I21)	2 858	17,6
Kronična ishemična bolest srca (I25)	1 770	10,9
Angina pectoris (I20)	1 632	10,0
Cerebralni infarkt (I63)	1 229	7,6
Fibrilacija atrijsa (I48)	1 167	7,2
5 najčešćih dijagnoza	8 656	53,2
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	16 243	100,0
ŽENE		
Dijagnoza	Broj	Udio (%)
Akutni infarkt miokarda (I21)	823	11,1
Angina pectoris (I20)	597	8,1
Varikozne vene nogu (I83)	503	6,8
Cerebralni infarkt (I63)	482	6,5
Fibrilacija atrijsa (I48)	397	5,4
5 najčešćih dijagnoza	2 802	37,9
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	7 399	100,0

Tablica 15.

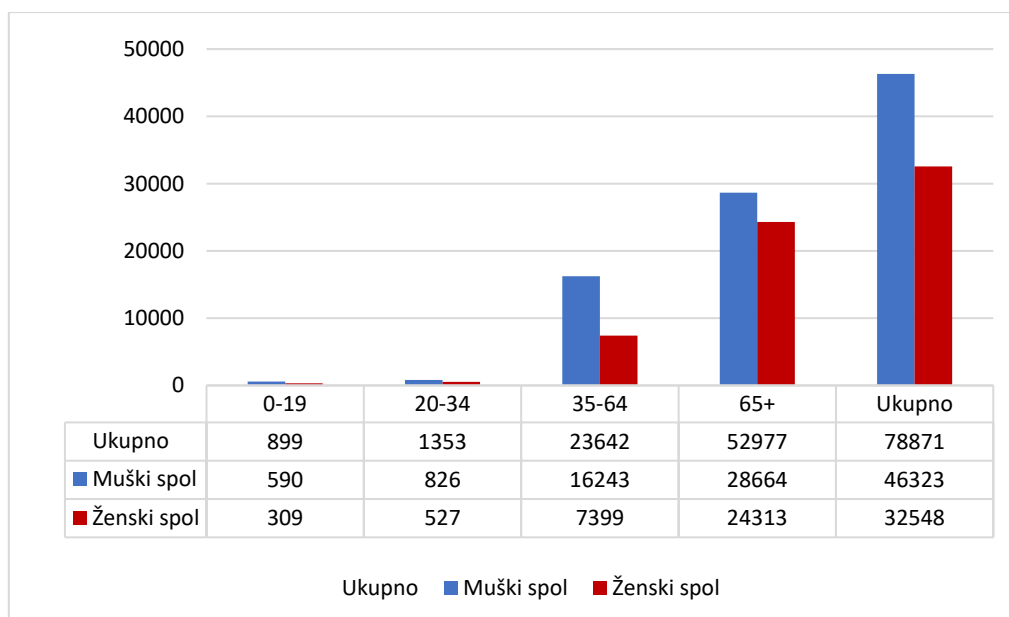
Najčešće dijagnoze u hospitalizacijama od kardiovaskularnih bolesti u dobi 65 godina i više u 2023.

UKUPNO		
Dijagnoza	Broj	Udio (%)
Cerebralni infarkt (I63)	6 683	12,6
Akutni infarkt miokarda (I21)	5 672	10,7
Insuficijencija srca (I50)	5 474	10,3
Kronična ishemična bolest srca (I25)	4 170	7,9
Ateroskleroza (I70)	3 644	6,9
5 najčešćih dijagnoza	25 643	48,4
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	52 977	100,0
MUŠKARCI		
Dijagnoza	Broj	Udio (%)
Akutni infarkt miokarda (I21)	3 353	11,7
Cerebralni infarkt (I63)	3 089	10,8
Kronična ishemična bolest srca (I25)	2 966	10,3
Insuficijencija srca (I50)	2 603	9,1
Ateroskleroza (I70)	2 247	7,8
5 najčešćih dijagnoza	14 258	49,7
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	28 664	100,0
ŽENE		
Dijagnoza	Broj	Udio (%)
Cerebralni infarkt (I63)	3 594	14,8
Insuficijencija srca (I50)	2 871	11,8
Akutni infarkt miokarda (I21)	2 319	9,5
Fibrilacija atrijska (I48)	1 564	6,4
Ateroskleroza (I70)	1 397	5,7
5 najčešćih dijagnoza	11 745	48,3
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	24 313	100,0

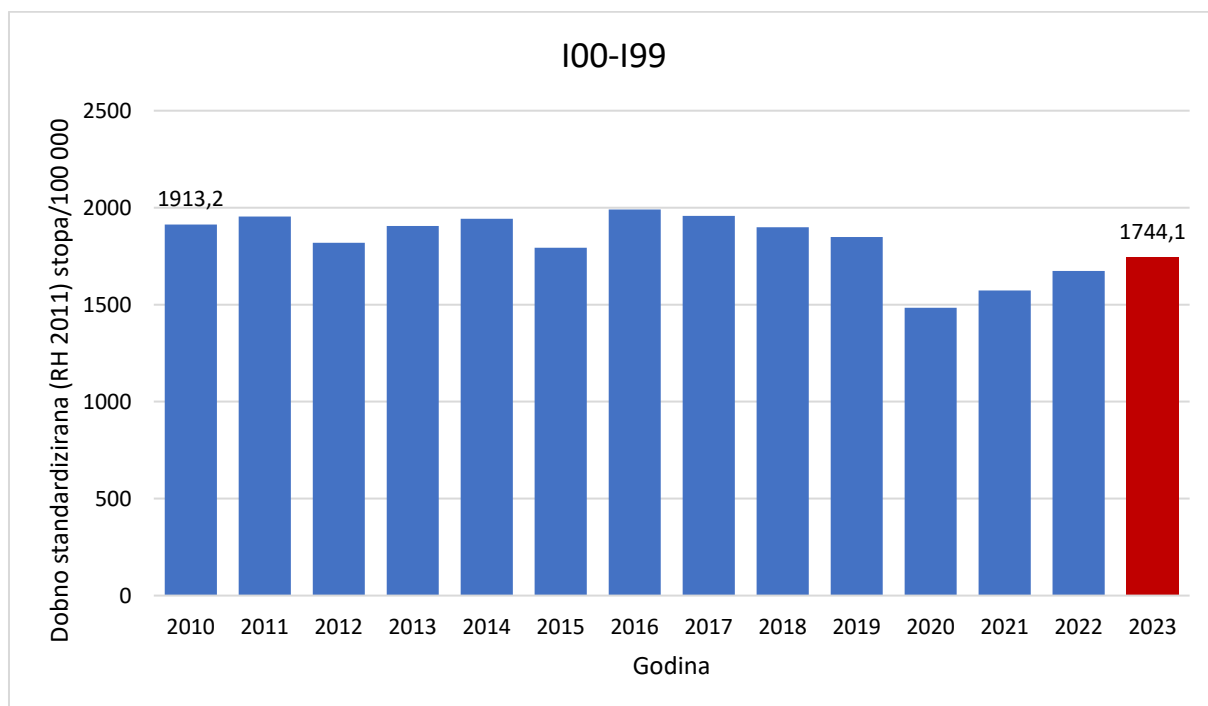
Slika 22. Udio hospitalizacija od kardiovaskularnih bolesti u dobi 0-64 i 65+ godina prema spolu 2023. godine

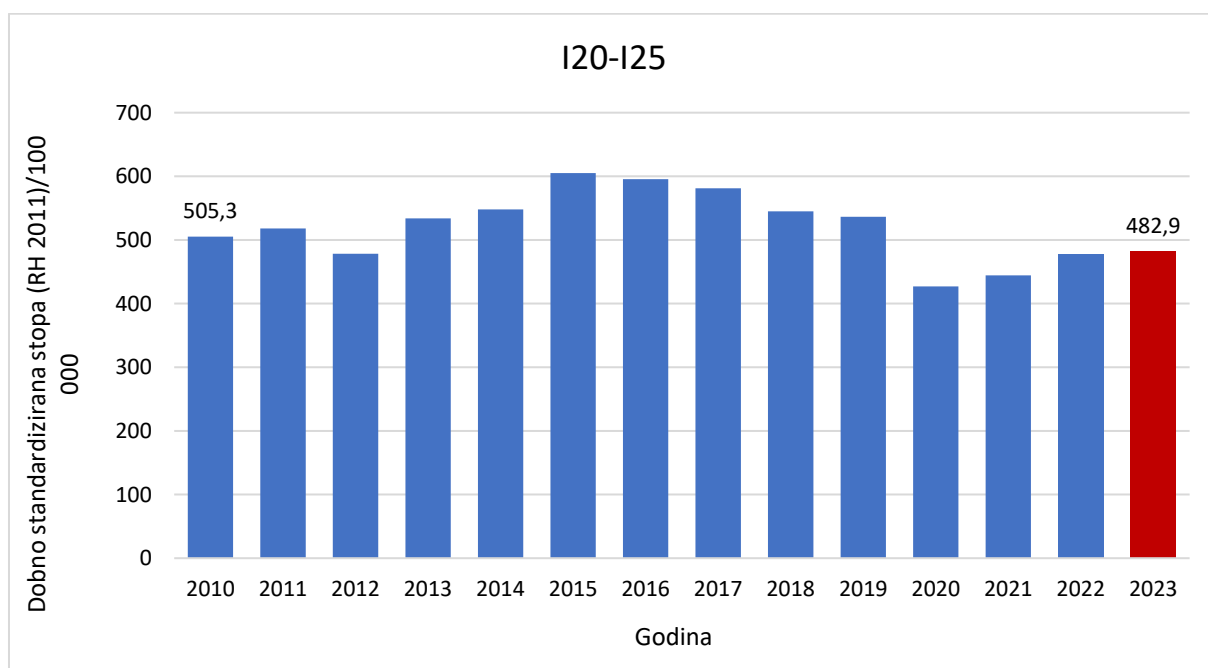
Slika 23. Broj hospitalizacija zbog kardiovaskularnih bolesti po dobi i spolu 2023. godine

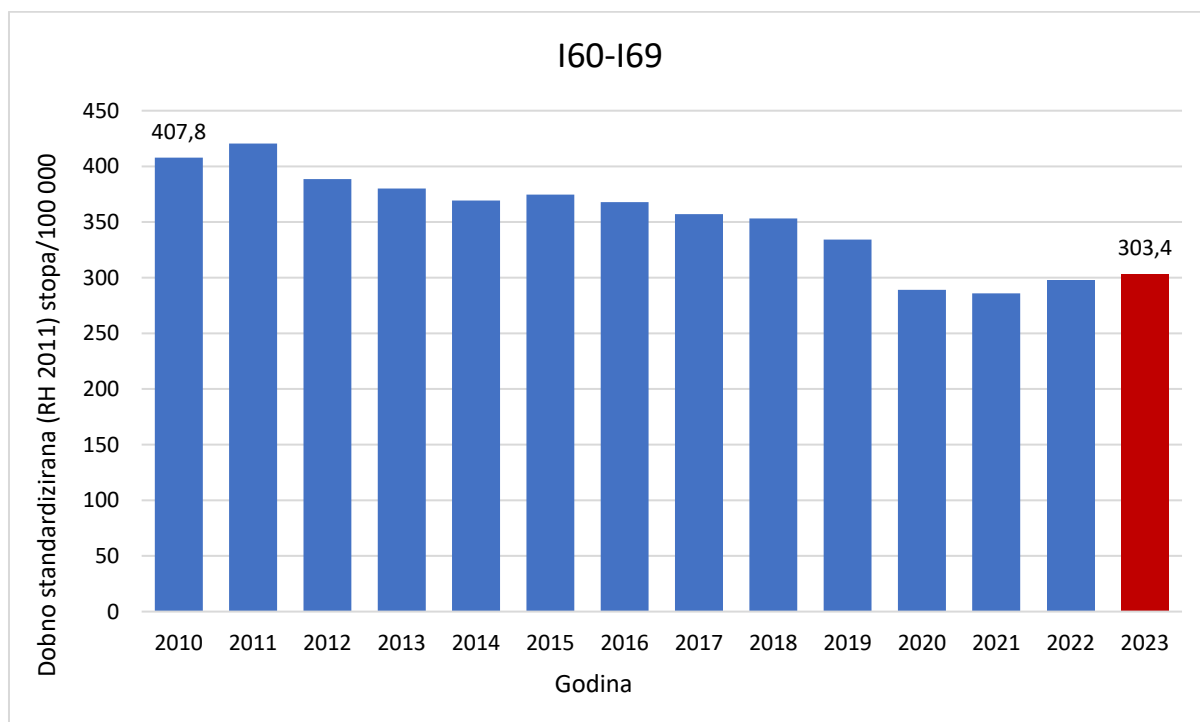
Slika 24. Hospitalizacije zbog kardiovaskularnih bolesti u Hrvatskoj od 2010. do 2023.

Slika 25. Hospitalizacije zbog ishemijske bolesti srca u Hrvatskoj od 2010. do 2023.

Slika 26. Hospitalizacije zbog cerebrovaskularnih bolesti u Hrvatskoj od 2010. do 2023.

Tablica 16.

Udio i stope hospitalizacija zbog kardiovaskularnih bolesti po dobi i spolu 2023. godine

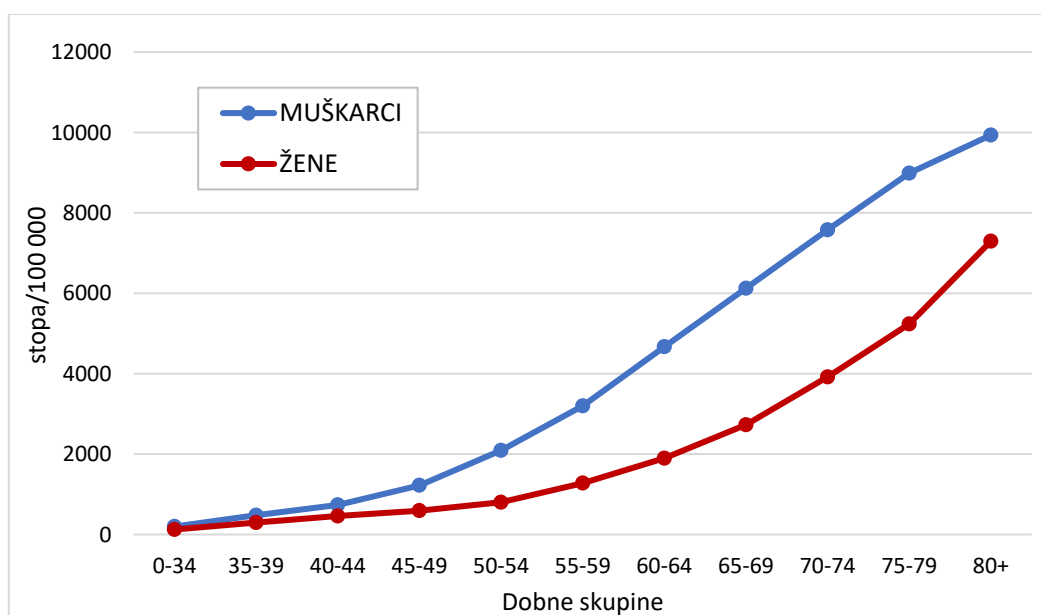
	Ukupno		Muškarci		Žene	
Dob	Udio (%)	Stopa	Udio (%)	Stopa	Udio (%)	Stopa
0-19	1,1	121,7	1,3	155,4	0,9	86,0
20-34	1,7	208,5	1,8	245,7	1,6	168,5
35-64	30,0	1 487,8	35,1	2 069,5	22,7	920,1
65+	67,2	6 001,1	61,9	7 775,1	74,7	4 729,1
Ukupno	100,0	2 043,5	100,0	2 477,8	100,0	1 635,4

Tablica 17.

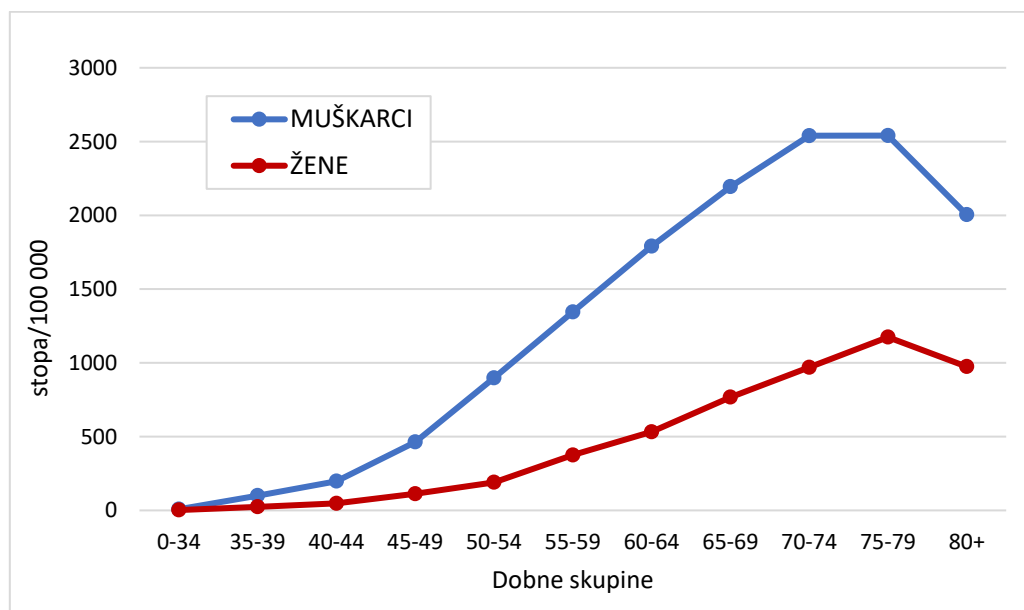
Hospitalizacije zbog kardiovaskularnih bolesti po pojedinim dijagnostičkim podskupinama i spolu 2023. godine (apsolutni broj i stope na 100 000)

Dijagnoza	Ukupno		Muškarci		Žene	
	Broj	Stopa	Broj	Stopa	Broj	Stopa
Ishemijske bolesti srca (I20-I25)	21 565	558,7	14 866	795,2	6 699	336,6
<i>Ak.infarkt miokarda (I21)</i>	9 390	243,3	6 240	333,8	3 150	158,3
<i>Kr.ishemična bolest srca (I25)</i>	6 331	164,0	4 744	253,8	1 587	79,7
Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	14 070	364,5	7 234	387,0	6 836	343,5
<i>Inzult, nespecificiran (I64)</i>	423	11,0	210	11,2	213	10,7
Insuficijencija srca (I50)	6 288	162,9	3 231	172,8	3 057	153,6
Kardiomiopatija (I42)	3 720	96,4	2 144	114,7	1 576	79,2
Bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova (I80-I89)	4 486	116,2	2 320	124,1	2 166	108,8
Bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70-I79)	7 489	194,0	4 828	258,3	2 661	133,7
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	1 938	50,2	910	48,7	1 028	51,7
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	78 871	2 043,5	46 323	2 477,8	32 548	1 635,4

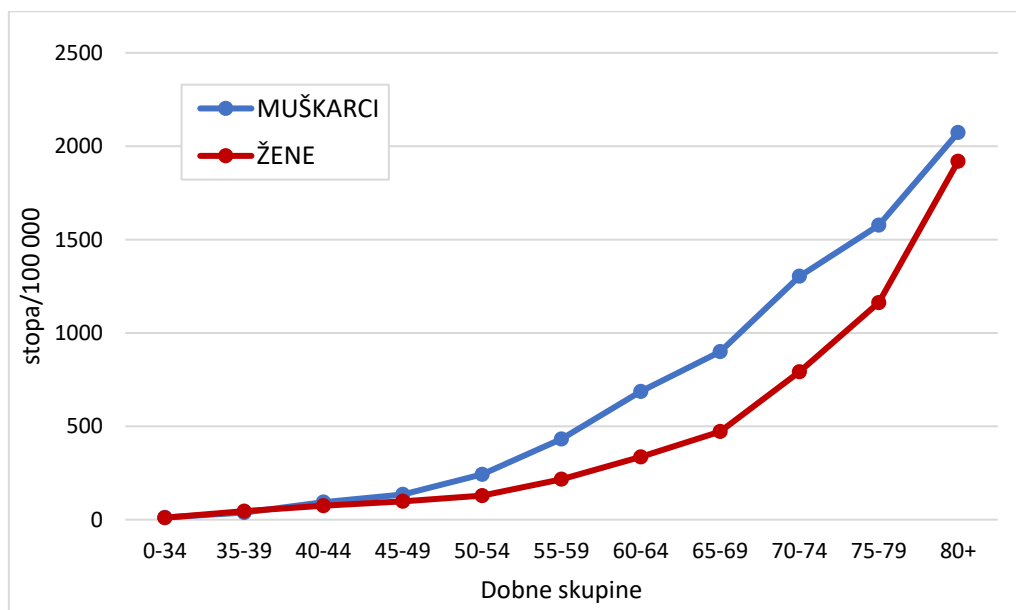
Slika 27. Hospitalizacije zbog kardiovaskularnih bolesti po dobi i spolu u Hrvatskoj 2023. godine

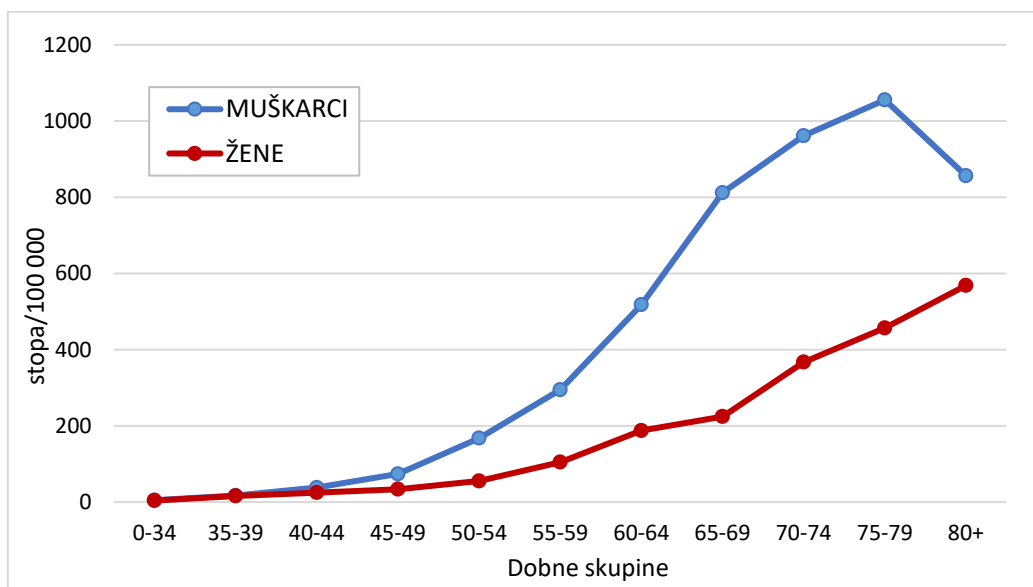
Slika 28. Hospitalizacije zbog ishemijske bolesti srca po dobi i spolu u Hrvatskoj 2023. godine

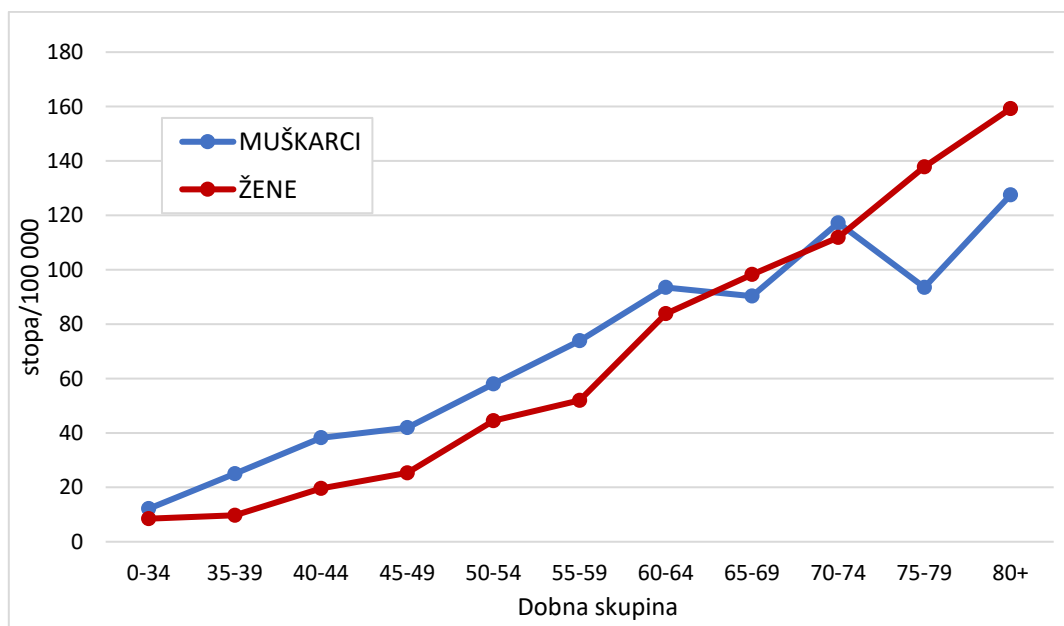
Slika 29. Hospitalizacije zbog cerebrovaskularnih bolesti po dobi i spolu u Hrvatskoj 2023. godine

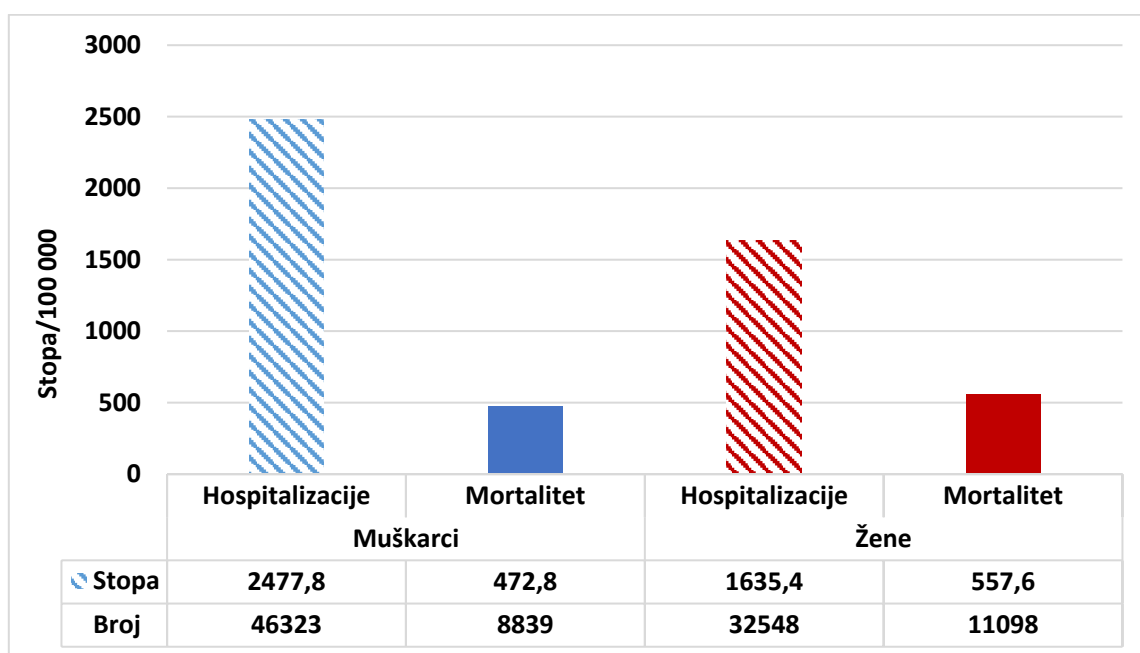
Slika 30. Hospitalizacije zbog perifernih arterijskih bolesti po dobi i spolu u Hrvatskoj 2023. godine

Slika 31. Hospitalizacije zbog hipertenzivnih bolesti po dobi i spolu u Hrvatskoj 2023. godine

Slika 32. Mortalitet i hospitalizacije zbog kardiovaskularnih bolesti po spolu u Hrvatskoj, 2023.

Tablica 18.

Bolno-opskrbeni dani za pojedine dijagnoze iz skupine kardiovaskularnih bolesti 2023. godine (apsolutni broj i udio)

Dijagnoza	Ukupno		Muškarci		Žene	
	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)
Ostali oblici srčane bolesti (I26-I52)	208 324	37,4	110 261	35,0	98 063	40,5
Insuficijencija srca (I50)	57 573	10,3	28 019	8,9	29 554	12,2
Kardiomiopatija (I42)	30 644	5,5	16 098	5,1	14 546	6,0
Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	150 509	27,0	77 344	24,6	73 165	30,2
Cerebralni infarkt (I63)	90 058	16,2	45 908	14,6	44 150	18,2
Ishemijske bolesti srca (I20-I25)	104 595	18,8	72 522	23,0	32 073	13,2
Akutni infarkt miokarda (I21)	47 958	8,6	31 100	9,9	16 858	7,0
Kronična ishemijska bolest srca (I25)	36 832	6,6	28 013	8,9	8 819	3,6
Angina pectoris (I20)	19 178	3,4	12 927	4,1	6 251	2,6
Bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70-I79)	58 419	10,5	38 432	12,2	19 987	8,3
Bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova (I80-I89)	20 413	3,7	10 045	3,2	10 368	4,3
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	12 686	2,3	5 265	1,7	7 421	3,1
Kronične reumatske srčane bolesti (I05-I09)	1 754	0,3	735	0,2	1 019	0,4
Ostale i nespecificirane bolesti cirkulacijskog sustava (I95-I99)	352	0,1	187	0,1	165	0,1
Akutna reumatska groznica (I00-I02)	3	0,0	0	0,0	3	0,0
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	557 055	100,0	314 791	100,0	242 264	100,0

Tablica 19.

Prosječno trajanje hospitalizacija za pojedine dijagnoze i dijagnostičke podskupine iz skupine kardiovaskularnih bolesti 2023. godine

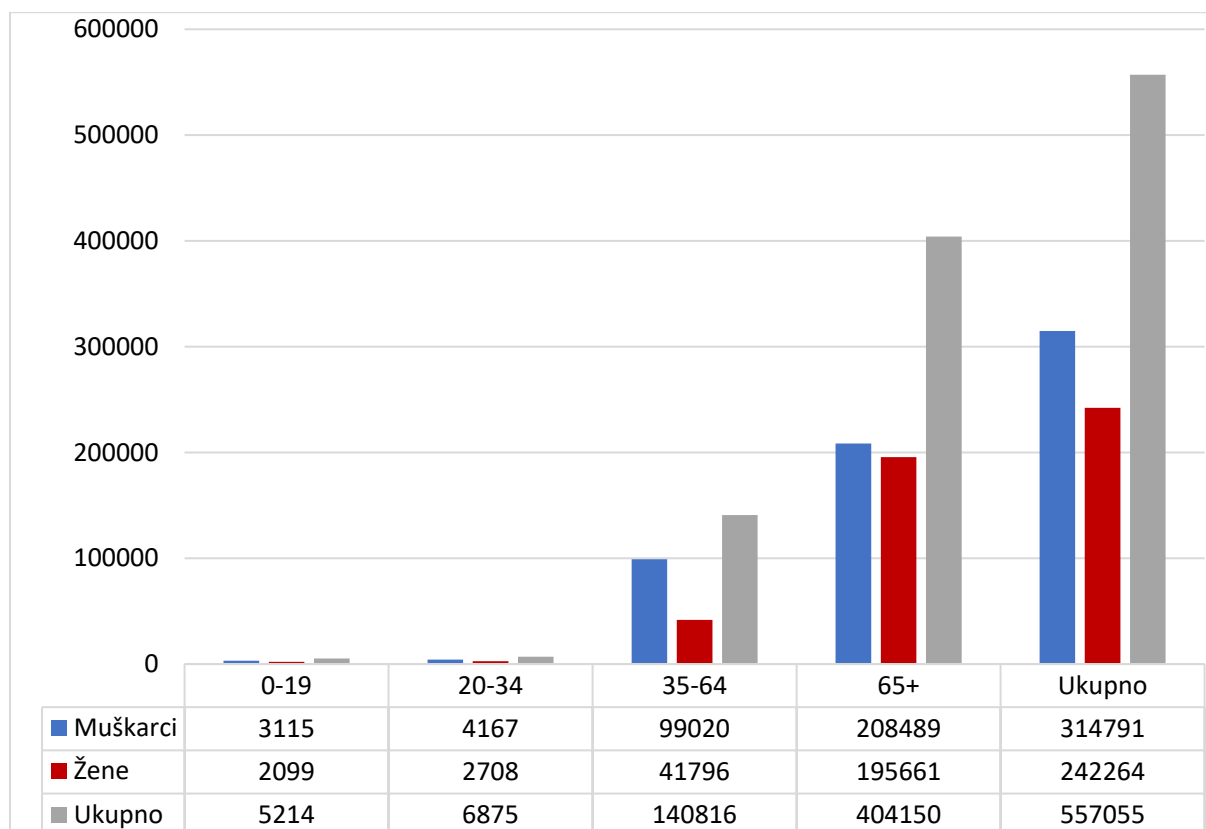
Dijagnoza	Ukupno	Muškarci	Žene
Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	10,7	10,7	10,7
Kronične reumatske srčane bolesti (I05-I09)	9,7	10,2	9,3
<i>Cerebralni infarkt (I63)</i>	10,7	10,6	10,8
Akutna reumatska groznica (I00-I02)	1,5	0,0	1,5
<i>Insuficijencija srca (I50)</i>	9,2	8,7	9,7
<i>Kardiomiopatija (I42)</i>	8,2	7,5	9,2
Bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70-I79)	7,8	8,0	7,5
Ostali oblici srčane bolesti (I26-I52)	7,2	6,9	7,5
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	6,5	5,8	7,2
<i>Kronična ishemijska bolest srca (I25)</i>	5,8	5,9	5,6
Ostale i nespecificirane bolesti cirkulacijskog sustava (I95-I99)	5,8	6,2	5,3
<i>Akutni infarkt miokarda (I21)</i>	5,1	5,0	5,4
Bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova (I80-I89)	4,6	4,3	4,8
Ishemijske bolesti srca (I20-I25)	4,9	4,9	4,8
<i>Angina pectoris (I20)</i>	3,3	3,4	3,2
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	7,1	6,8	7,4

Tablica 20.

Vodeće dijagnoze iz skupine kardiovaskularnih bolesti prema prosječnom trajanju hospitalizacije 2023. godine

Dijagnoza	Prosječno trajanje hospitalizacije (dani)
Akutni i subakutni endokarditis (I33)	22,9
Endokarditis (I38)	19,9
Posljedice cerebrovaskularnih bolesti (I69)	18,0
Intracerebralno krvarenje (I61)	16,5
Reumatske bolesti mitralne valvule (I05)	14,8
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	7,1

Slika 33. Bolno-opskrbeni dani zbog kardiovaskularnih bolesti prema dobi i spolu 2023. godine (apsolutni broj)

Tablica 21.

Bolno-opskrbeni dani zbog kardiovaskularnih bolesti prema dobi i spolu 2023. godine (udio i prosječno trajanje hospitalizacije)

	Ukupno		Muškarci		Žene	
Dob	Udio (%)	Prosjek	Udio (%)	Prosjek	Udio (%)	Prosjek
0-19	0,9%	5,8	1,0%	5,3	0,87%	6,8
20-34	1,2%	5,1	1,3%	5,0	1,12%	5,1
35-64	25,3%	6,0	31,5%	6,1	17,25%	5,6
65+	72,6%	7,6	66,2%	7,3	80,76%	8,0
Ukupno	100,0	7,1	100,0	6,8	100,0	7,4

Izvor podataka za sve pokazatelje: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Izvanbolnički morbiditet – dijagnoze zabilježene u djelatnosti opće medicine

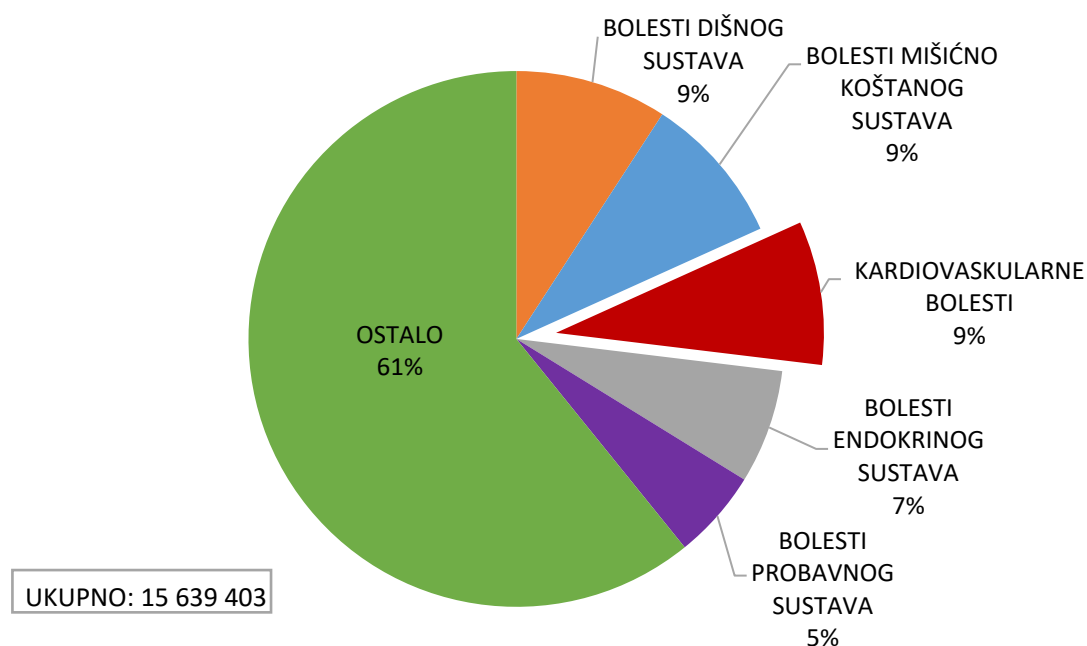
U 2023. godini broj osoba kod kojih je zabilježena barem jedna dijagnoza u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Hrvatskoj iznosio je 15 639 403. Navedene dijagnoze su evidentirane prilikom kontakta sa zdravstvenom zaštitom, bilo kao glavne, bilo kao dodatne dijagnoze ili na receptima. S obzirom da dijagnoze navedene u tablici nisu nužno potvrđene, navedenom tablicom nije moguće jednoznačno odrediti pojavnost navedenih bolesti i stanja. Prikupljeni podaci o bolestima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti ne mogu poslužiti za određivanje udjela pojavljivanja pojedinih bolesti, nego samo kao uvid u kretanje učestalosti korištenja zdravstvene zaštite u djelatnosti opće medicine zbog pojedinih bolesti ili stanja.

Kardiovaskularne su se bolesti po broju dijagnoza zabilježenih u općoj medicini nalazile na trećem mjestu s udjelom od 8,7%, iza bolesti dišnog sustava (9,2%) i bolesti mišićnog i koštanog sustava (9,1%) (Slika 31), a prije bolesti endokrinog sustava (6,9%). Stopa kardiovaskularnih bolesti registriranih u djelatnosti opće medicine iznosila je 353,4/1000. Najučestalije dijagnostičke podskupine bile su hipertenzivne bolesti s udjelom od 58,3%, slijede druge srčane bolesti (šifre I26-I52, MKB SZO) s udjelom od 15,7%, bolesti vena s udjelom od 9,2%, druge ishemijske bolesti srca s udjelom od 6,9%, ostale bolesti cirkulacijskog sustava s udjelom 2,3%, te akutni infarkt miokarda s udjelom od 2,0% (Tablica 22).

U djelatnosti opće medicine 2023. godine samo 0,5% dijagnoza iz skupine kardiovaskularnih bolesti zabilježeno je u dobi 0-18 godina, 43,8% u dobi 19-64 godine, a 55,7% u dobi 65 i više godina (Tablica 23).

Slika 34.

Vodeće skupine dijagnoza u djelatnosti opće medicine 2023. godine

Tablica 22.

Dijagnostičke podskupine iz skupine kardiovaskularnih bolesti utvrđene u djelatnosti opće medicine u Hrvatskoj 2023. godine (apsolutni broj, udio i stopa na 1 000)

Dijagnostičke skupine	Broj	Udio (%)	Stopa/1 000
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	1 159 338	58,3	300,4
Druge srčane bolesti (I26-I52)	311 357	15,7	80,7
Bolesti vena (embolija, tromboza, varices) (I80-I87)	181 830	9,2	47,1
Druge ishemijske bolesti srca (I20, I24-I25)	137 975	6,9	35,7
Ostale bolesti cirkulacijskog sustava (I95-I99)	46 181	2,3	12,0
Infarkt miokarda (I21-I23)	38 828	2,0	10,1
Cerebrovaskularni inzult (I60-I64)	33 163	1,7	8,6
Druge cerebrovaskularne bolesti (I65-I68)	30 525	1,5	7,9
Ateroskleroza (I70)	29 059	1,5	7,5
Posljedice cerebrovaskularne bolesti (I69)	14 734	0,7	3,8
Kronične reumatske srčane bolesti (I05-I09)	3 691	0,2	1,0
Akutna reumatska groznica (I00-I02)	278	0,0	0,1
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)*	1 364 185	100,0	353,4

Tablica 23.

Utvrđene kardiovaskularne bolesti prema dobi u djelatnosti opće medicine 2023. godine (apsolutni broj i udio)

Dob	Broj	Udio (%)
0-18	7 020	0,5
19-64	597 307	43,8
65+	759 857	55,7
Ukupno	1 364 184	100,0

Izvor podataka za sve pokazatelje: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

www.hzjz.hr